

Közélet, közérzet, kultúra

ERZSÉBETVÁROS

ERZSÉBETVÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HAVONTA MEGJELENŐ INGYENES LAPJA

2022/9

ujstag@erzsebetvaros.hu

www.erzsebetvaros.hu

Erzsébetváros Hírei

Gondoskodó Erzsébetváros

Az önkormányzat két új szociális szolgáltatást indított el szeptemberben: olyan rászoruló családoknak szeretnének segíteni, amelyekre eddig kevesebb figyelem jutott, és az államtól sem remélhetnek több támogatást.

A Fecske szolgálatot azok vehetik igénybe, akik fogyatékos vagy krónikusan beteg családtagot gondoznak otthon. Gyakran az egészséges családtagok is beszorulnak a négy fal közé, mert nem hagyhatják egye-

dül, felügyelet nélkül szeretteiket. A család a gondozott fogyatékos vagy beteg életkorától függetlenül, havi húsz órában kérhet otthoni felügyeletet a Bischitz központtól. Erzsébetváros kezdeményezése egyedülálló a fővárosi kerületek között.

A Varázsdoboz Játszóház profilja is bővül: komplex pszichológiai és fejlesztő szolgáltatásokhoz juthatnak a sajátos nevelési igényű vagy más tanulási, magatartásavarral küzdő gyerekek. Lehetőség nyílik

korai fejlesztésre, iskolai előkészítésre, logopédiai ellátásra. Szolgáltatásaik közé tartozik több tanulási nehézség, a diszlexia, a diszgráfia, a diszkalkulia kezelése. Terápiához juthatnak autizmus spektrumzavarral vagy szorongásos tünetekkel küzdő gyerekek is. A komplex ellátás a kulcsa gyors és hatékony segítségnek.

S. Zs.

Cikkünk az 5. oldalon

EGY BÁTOR ÉS VAGÁNY NŐ

Csákányi Eszter a Spinozában

A 20. Spinoza Fesztivál egyik ősbemutatója az Albina - A nő a Nobel-díj mögött című monodráma, amely Kertész Imre első feleségéről, Vas Albináról szól. A méltatlanul elfelejtett, elképesztő sorsú asszony túlélte a Gestapo, majd az AVO kínzásait, börtöneit, mindenétől megfosztották, de életerejét, humorát sosem veszítette el. A hét nyelven beszélő Albina teherautó-sofőrként és pincéerként tartotta el író férjét. Bátor, vagány nő volt - akárcsak az őt alakító Csákányi Eszter. Azért is vállalta el ezt a szerepet, mert lelki rokonságot érez Albinával. Szerinte ilyen karaktert csakis őszintén és természetesen szabad játszani, ami a legnehezebb. A Kossuth-díjas színésznő arról is beszélt, hogy ő a hetedik kerületben, a „Csikágóban” nőtt föl, ami cseppet sem volt sem alvilági, sem félelmetes, pedig olykor még a kocsmákba is elkísérte a nagypapáját. Mozgalmas, színes élet zajlott a hétkerben, mint egy olasz negyedben. Interjúból kiderül, miért szeret Csákányi Eszter a házak legfel-

ső emeletén lakni, s milyen érzésekkel várja az új színházi évadot. Gyakran láthatjuk majd Erzsébetvárosban, mivel három kerületi teátrumban is játszik idén.

S. Zs.

Interjünk a 11. oldalon

Meghívó közös takarításra

Szeptember 17. a takarítás világnapja. Ezen a napon a kerület vezetése közös önkéntes munkára vár minden erzsébetvárosi polgárt, akinek fontos városrésznünk tisztasága. Velünk takarít majd a polgármester az alpolgármesterekkel és a képviselőkkel együtt.

A találkozó szeptember 17-én reggel 9 és 9.30 között az Erzsébet körút 23-as számán lesz, a Wesselényi utca sarkán. Közösén feltakarítjuk a Wesselényi utca mindkét oldalát a Vörösmarty utcáig és az Almássy teret is. Az Erzsébetváros Kft. munkatársai hoznak takarítóeszközöket és gumikesztyűket.

Erzsébetváros tisztasága közös ügyünk, várjuk a lakókat és a vállalkozókat!

Dr. Kispál Tibor
alpolgármester

SEGÍTSÜNK A RÁSZORULÓKNAK! 3

VÁLTOZATOK A REZSICSÖKKENTÉSRE 4

SZERETETFÜGGŐ SZABADSÁG 6

POLGÁRI ENGEDETLENSÉG - A DÖNTÉS JOGA 7

RÓBERT BÁCSI: ANGYAL VAGY ÖRDÖG 13

Válogatás az

Erzsébetváros Hírei Facebook-oldalról. Kövessen minket online is!

Híd a túléléshez

A Bischitz Johanna Integrált Humán Szolgáltató Központ augusztus 31-én életmentő eszközt mutatott be a K11-ben a kerület pedagógusainak, óvónőinek, védőnőinek. A Bischitz egészségügyi divízióvezetője, **Peszleg Zsófia** elmondta: olyan eszközhöz jutnak az oktatási intézmények, amely megelőzhetné volna az egyik újpesti iskolában bekövetkezett tragédiát, egy héteves kisfiú halálát. Az iskolás ételallergia, anafilaxiás sokk következtében hunyt el. Az EpiPen beszerzése Ujvári-Kövér Mónika képviselő ötlete. A képviselőt kisgyermekes anyaként mélyen megrázta a történet.

Az anafilaxiás sokk az immunrendszer túlműködésének következménye. Dr. Kelemen Márton, a kerület népszerű iskolaorvosa ismertette az allergia tüneteit, a sokk jellemző jeleit. Ha a tanár azt látja, hogy a kisgyerek leguggol, arca vörösre változik, szája kifehéredik, nehezen lélegzik,

baj van. Az EpiPen adrenalint, „menekülőhormont” tartalmaz, amely a szervezet vészreakcióit mozgósítja. A doktor hangsúlyozta: bár az EpiPen egy laikus is beadhatja, kötelező mentőt hívni. A gyorsinjekciós eszköz a bőrfelületre helyezve automatikusan juttatja az gyógyszert a szervezetbe. Az EpiPen híd a túléléshez. Az önkormányzat jóvoltából minden kerületi gyermekintézményben ott lesz.

B. A.

Térnövelő játék

Szeptember 1-jén új játszóeszközt vehettek birtokba a gyerekek a Dob óvoda udvarán. Ez a játék alkalmas arra, hogy felmásszanak, lógjanak rajta, lehet benne mászni, csúszni, gurulni, kuckózni, de az is izgalmas dolog, ha csak körbekémelelnék a tetejéről. A homokozó fölé épült sokoldalú eszköz húsz négyzetméterrel növeli meg az udvar területét.

VÉGE A SPINOZA-ÖRÖMZENÉNEK, BÍZZUNK A FOLYTATÁSBAN!

Közösségé váltunk csütörtökönként

Szeptember 8-án Gerendás Péter zárta a Spinoza Színház ingyenes koncertsorozatát, amely májusban kezdődött, és minden csütörtökön várta az érdeklődőket a Carl Lutz-emlékműnél. Az utolsó előadással egyidejűleg megnyílt a teátrumban fotóreporter kollégánk, Bazánth Ivola kiállítása, október 15-ig látogatható. A képek az utcai örömmelés alkalmakon készültek.

Sándor Anna, a Dob utcai magánszínház tulajdonosa szervezte és finanszírozta a húsz héten át tartó, hetven zenészt felvontató programot, az önkormányzat és a Mázsihisz is támogatta.

Az örömmelés megmozgatott több ezer embert, megtöltötték a Carl Lutz teret, jöttek összecsukható székekkel, jöttek kis-

párnakkal, mosolyogva: igazi örömmel volt csütörtökönként a Dob utcában, éneklő, tapsoló közönséggel, táncra perdülő fellépőkkel, járókelőkkel. Összekötötte az előadókat, a nézőket az örömmelés: Erzsébetváros szívében közösséggé váltunk egy-egy órára.

tzs

Dílt fogtak az erzsébetvárosi rendőrök

A VII. Kerületi Rendőrkapitányság kábítószer-kereskedelem megalapozott gyanújával vett őrizetbe egy 49 éves férfit. R. Jánost szeptember 4-én igazoltatták Erzsébetvárosban, és 175 rózsaszín, kábítószer-gyanús tablettát találtak nála. Átvizsgálták az autóját, majd házkutatást tartottak VIII. kerületi lakcímén is, és kétszáz kristályos, por és folyékony állagú kábítószer-gyanús anyagot tartalmazó üvegcsé, csaknem

ezer tasak, doboz került elő. A rendőrök találtak a lakásban kábítószer-kereskedelemhez használatos eszközöket, mérleget, fóliázógépet és 125 fecskendő is. A gyorsított kiemelt vizsgálat mutatta, hogy a por és a kristályos anyag is tartalmazza a 3-CMC néven ismert új pszichoaktív anyagot, a folyadék pedig a GBL nevű kábítószer.

TÉR_KÖZ-pályázatok

Új élet a régi terekben

A közösségi életnek, a szabadidő színvonalas eltöltésének a lehetőségeit bővíti Erzsébetvárosban, hogy új szakaszba jutott, „termőre fordult” a főváros 2016-os TÉR_KÖZ-pályázatának két kerületi beruházása. Megújul a Kisdiófa közösségi kert, és házigazda gondoskodásába került a hetedik kerület új civil tájékoztatási központja.

„Legyen a köztér a város nappalija, ahol nemcsak átlóholnak az emberek, de programokat, új ismerősöket találnak, ahol pihenhetnek, sportolhatnak.” Ez volt a cél, amelynek érdekében a főváros 2013-ban elindította a TÉR_KÖZ-pályázatok sorozatát, hogy kihasználatlanul álló, lepusztuló területeknek új funkciót adjon, hogy a kerületekkel közösen új élettel töltsék meg őket. Azóta számos olyan egyedi arculatú, találkozási csábító tér jött így létre, ahol megvalósult a fővárosi és a kerületi önkormányzatok együttműködése civil szervezetekkel, a helyi magánszférával és persze a lakókkal.

Mindennek kiváló példája Erzsébetvárosban a Kis Diófa utca 4. szám alatti üres telken létrehozott Kisdiófa közösségi kert, amely igazi zöld oázis Budapest legsűrűbben beépített városrészében. A 48 parcellán nemcsak a dísznövények és zöldek találtak termőtalajra, de egy új közösség is alakult, amelyhez a programokon keresztül azok is csatlakozhatnak, akiknek egyelőre nem jutott parcella. A TÉR_KÖZ-pályázat lehetővé teszi, hogy a közösségi kert új kerítést kapjon, lecseréljék a közösségi helyiség azbesztes tetőjét, új kerti bútorok, új eszközök tegyék kellemesebbé a teret egy szintén most létrehozandó zöldfal, afféle függőleges kert alatt.

A közösségi kert gazdája egy civil szervezet: a Kortárs Építészeti Központ (KÉK), amely a közelmúltban 2023-ig ismét el-

nyerte az üzemeltetés jogát. A tervek szerint a kertben szakmai és közösségi, valamint gyermekprogramokat is tartanak. Lesz olyan szakmai rendezvény, ahol a városi agrokultúra, az élelmiszer-termelés, a klímadaptáció kérdéseit vitatják meg. Ököfilmklubot működtetnek, és a környezeti nevelési program keretében az élővilág megővéséről szóló interaktív programokat szerveznek erzsébetvárosi óvodáknak és iskoláknak.

Végre megvalósulhat egy régi terv, az Erzsébetvárosi Kerületfejlesztési Pont létrehozása is. Az új intézmény a Nagy Diófa utca 34. alatt civil tájékoztatási központként üzemel majd egy korábban kihasználatlan 63 négyzetméteres önkormányzati helyiségben. Az üzemeltetésre kiírt pályázatot a közelmúltban egy olyan szervezet nyerte el, amely eddig a rögtönzött szabad versek költőinek kiírt versenyek szervezésében jeleskedett. A Slam Poetry Magyarország Egyesület a jövőben új oldaláról mutatkozhat be. Ők fogadják be más civil szervezetek programjait, és működési segítséget is nyújtanak nekik. Megszervezik majd a kerületi civil eseményekről szóló tájékoztatást is. Az új közösségi tér elnevezésére a közeljövőben pályázatot írnak ki.

Felerészben a főváros fizeti a TÉR_KÖZ-pályázatok megvalósításának költségeit, és az, hogy a közösségfejlesztés céljaira ilyenkor is jut némi pénz, duplán jó hír ezekben a nehéz időkben.

B. J.

A nevetetés művészei

Két erzsébetvárosi színház is díjat nyert a 21. Vidor Fesztiválon, Nyíregyházán. A legnagyobb nevetetők seregszemléjén a Gólem Színház vezetőjét, Borgula Andrást a legjobb rendezésért ismerték el, a Belvárosi Színház produkciós igazgatója pedig a legjobb kamaraszínházi előadást veheti át majd a díjat.

Több mint 150 programmal várta a látogatókat a Vidor Fesztivál augusztus 26. és szeptember 3. között. A program díjait Kirják Róbert, a versenyt szervező Mórincz Zsigmond színház igazgatója és az idei zsűri elnöke, Trokán Péter Jászai Mari-díjas érdemes művész házhoz viszi. A nyertesek első otthoni előadásuk után, hazai közönség előtt vehetik át az elismerést jelentő üvegszobrot.

tzs

A KÉPVISELŐ-TESTÜLET RENDELETEI

(2022. július 13-i ülés)

Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetvárosi Önkormányzata Képviselő-testületének 32/2022. (VII.13.) önkormányzati rendelete az elektromobilitás szolgáltatásról szóló 55/2020. (XI.18.) önkormányzati rendelet hatályon kívül helyezéséről
Hatályba lép: 2022. július 14.

Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetvárosi Önkormányzata Képviselő-testületének 33/2022. (VII.13.) önkormányzati rendelete a szociális támogatások és szociális szolgáltatások, valamint a pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti ellátások igénybevételének helyi szabályozásáról szóló 6/2016 (II.18.) önkormányzati rendelet módosításáról.
Hatályba lép: 2022. augusztus 1.

Demokráciában segíteni kell minden rászorulóknak

Barát József

Az emelkedő energiaárak várhatóan egymilliárd forinttal növelik az önkormányzat kiadásait. Niedermüller Péter polgármester lapunknak elmondta: ennek egyetlen forrása a jövő évi költségvetés szerkezetének átalakítása lehet, miközben a rászorulókat támogatását is növelni kell. Ma már a középosztályt is fenyegeti a megélhetési válság. Egy közelmúltban végzett közvélemény-kutatás megerősítette: az emberek igazságos, zöld, európai kerületben szeretnének élni.

A háztartások megkapták az első számlákat, amelyek részben már a rezsinöveledés összegeit tartalmazzák. Az emberek ebből próbálják kitalálni, hogyan nőnek majd a költségeik. Az önkormányzat tud-e már kalkulálni?

- Nekünk még érvényes a tavalyi energiaszolgáltatási szerződésünk, szeptember 21-én lesz az a képviselő-testületi ülés, amely felhatalmazza a polgármesteri hivatalt, hogy új szerződést kössön. Az előzetes számítások szerint másfél milliárd forinttal, a korábbi hatszorosára nőnek az intézményrendszer energiaköltségei. Ez az ezermillió forint nincsen meg, és nem is látható olyan bevétel, amely fedezné a pluszkiadást. Nincs olyan fiók, ahonnan elővehetnénk ennyi pénzt, ezt valahonnan ki kell gazdálkodni, újra kell gondolnunk 2023-as költségvetésünk egész szerkezetét. Minthogy a működési költségeken nem lehet spórolni, meg kell vizsgálnunk a fejlesztéseket, de azt is, hogy tudjuk-e racionalizálni a hivatal tevékenységét. Nem tervezünk elbocsátásokat, de a munka hatékonyságát alighanem növelni kell. Az emberek érzik a megélhetési költségek növekedésének előszelét, és van, aki már most jelzi nekünk:

segítségre lesz szükség. Sokan pedig hozzák a régi és az új számlát, tőlünk kérdezik, hogy mi lesz velük, mire kell számítaniuk.

Egymilliárd forinttal nőnek az intézményrendszer energiaköltségei

Ezt az előrejelzést az önkormányzat meg tudja adni?

- Igen, a klímakabinetünk foglalkozik ezzel, ők ráadásul energiatakarékossági javaslatokat is tesznek, de a jogi tanácsadás keretében szintén fel tudjuk mérni, hogy valakinek a fogyasztása várhatóan belül marad-e a kedvezményes sávon.

Sok erzsébetvárosi lakó kerül nehéz helyzetbe, nekik anyagi segítségre lenne szükségük, miközben az önkormányzat terhe is növekednek. Tud-e majd segíteni a kerület, vagy legfeljebb a főváros havi négyezer forintos segélyét tudja kiközvetíteni?

- Az elmúlt napokban több egyeztetésen vettem részt a főpolgármesteri hivatalban, és ezek alapján is világossá szeretném tenni: lehetőségeink szerint segítünk, de senkinek sem ígérhetjük, hogy megoldjuk minden anyagi nehézségét. Tesszük, ami tőlünk telik: szociális irodánk most a támogatások rendszerének átalakításán dolgozik. Jelenleg tizenhét különféle segély létezik, mindegyikhez más-más hivatali eljárás tartozik. Ez a rendszer túl nehézkes. Vannak például családok, amelyek fűtési és gyógyszer-támogatásra is jogosultak, ezeket jelenleg külön-külön eljárásban kell végigvinni. Azon dolgozunk, hogy a tizennyolcféle eljárásból csinálunk maximum ötöt-hatot, ugyanakkor nyilvánvalóan meg kell emelnünk a hozzáférési küszöböt és lehetőségeink szerint a segélyek összegét is. A segélyekhez eddig csak a mélyszegénységben tengődők jutottak hozzá, az energiaválságból következő megélhetési válság azonban ma már a középosztályt is veszélyezteti. A legnagyobb baj azonban, hogy miközben nőnek a kiadásaink, pluszbevételeink nincsenek, így a szociális segélyezés egyetlen forrása a költségvetés szerkezetének átalakítása. Ki kell mondani: az országban nincs olyan önkormányzat, amely a nehéz sorsú családok összes anyagi gondját meg tudná oldani. Ehhez másféle kormánypolitikára lenne szükség.

A fővárosi közgyűlésben kifejtette: ön szerint a demokrácia mércéje, hogy egy ország tud-e segíteni a leginkább rászorulókon.

- Magyarországon ma olyan kormányzati politika érvényesül, amely egyszerűen nem foglalkozik azokkal a társadalmi rétegekkel,

amelyekről a kormány feltételezi, hogy nincs politikai érdekképviselőjük. Azokról, akik a társadalom peremére szorultak, tudomást sem vesznek. Mi másféle értékrendet követünk. Például most indítottuk el a Varázsdoboz Játszóházat és a Fecske programot (ezekről lapunk 5. oldalán részletes beszámolót közlünk) a hátrányos helyzetű fiatalok megsegítésére, mert elfogadhatatlannak tartjuk, hogy ma Magyarországon 243 sajátos nevelési igényű iskolásra egyetlen hozzáértő fejlesztő pedagógus jut. Amikor a fővárosi közgyűlésben javaslatot teszünk arra, hogy hozzuk létre a felnőtt autisták kulturális centrumát, akkor a kormányparti politikusok visszakérdéznak: nincs jobb dolgok, mint erre kidobni egy csomó pénzt? Én igenis abban hiszek, hogy egy demokrácia minőségét az jellemzi, hogy a leginkább rászorulókról hogyan gondoskodik.

Lehet-e tervezni a jelenlegi viszonyok között?

- Sajnos nem lehet, főképpen azért, mert a kormány sem tervez. Ötletszerű megoldások vannak. Energiaválság van? Vágjátok ki az erdőket! Az iskolákban elég lesz 20 fok. Nem látjuk a hosszú távú stratégiát. Ráadásul az elmúlt években bevett gyakorlat lett, hogy az Országgyűlésben Semjén miniszterelnök-helyettes 23.55-kor betol valamilyen salátatörvényt, amelyet a másnapi szavazásig végig sem lehet rendesen olvasni, nemhogy végiggondolni a hatásokat. Állandó tűzoltás van, miközben vészesen fogy a tűzoltáshoz szükséges homok.

A közelmúltban a Závecz Research intézet közvélemény-kutatást végzett a kerületben. Mi derült ki?

- Ez az 1500 fős reprezentatív kutatás arra a kérdésre kereste a választ, hogy a kerületiek milyen problémák foglalkoztatják. Milyen nehézségeik vannak? Jól láthatóan három nagy kérdéskör mutatkozott meg. Abszolút elsőbbsége van minden olyan

A lakók igazságos, zöld, európai kerületben szeretnének élni

önkormányzati intézkedésnek, amely az erzsébetvárosiak szociális biztonságát erősíti. Nemcsak a segélyekről van szó, hanem például az idősök otthoni ellátásáról, a lakások felújításáról is. Ez a kerület minden részén egyformán fontos. A lakók ugyanakkor elvárják, hogy akiknek a közösség segít, legyenek együttműködők, tartsák be a társadalmi együttélés szabályait, maguk is igyekezzenek gondoskodni magukról. Ez jogos igény, nem lehet elvárni, hogy a közösség gondoskodjon rólam, ezért nekem is tennem kell valamit. A második téma összekapcsolódik az előzővel, ez a közbiztonság kérdésköre. Sokan vannak, akik részben az úgynevezett buli-

negyed kapcsán vagy deviáns megnyilvánulások miatt erősebb rendőrségi jelenlétre, több ellenőrzésre vágnak. Ennek érdekében megtesszük

mindazt, amit tudunk: felajánlunk a rendőrségnek felújított lakásokat, hogy ők jelöljék ki a bérelőket, anyagi támogatásban részesítjük a rendőröket, például túlórák kifizetésével. Az sem titkok, hogy Terdik Tamás vezérőrnagy, a budapesti rendőrfőkapitány az elmúlt hónapokban számos alkalommal járt Erzsébetvárosban, talán többször, mint bármelyik más kerületben. Hathatós segítséget nyújt, de ő sem tud mást mondani: bizonyos ponton túl csak a rendőrök számának növelése segítene, erre azonban most nincs mód. A harmadik téma, amely a lakókat foglalkoztatja, a zöldpolitika, a fásítás, a társasházak korszerűsítése, a parkok gondozása, az autóforgalom csökkentése, a forgalomcsillapítás. Összefoglalóan azt mondhatom: a lakók igazságos, zöld, európai kerületben szeretnének élni.

Júniusban időközi választás volt Erzsébetvárosban, és azt a Fidesz jelöltje nyerte. Az ön számára mi ennek a tanulsága?

- Amikor elvesztettük a negyedik választókerületet, még nem sokkal voltunk az országgyűlési képviselő-választások után. Az ellenzéki választók fáradtak, csalódottak és rezignáltak voltak: a mozgósítás nem sikerült. Természetesen tudomásul kell vennünk, hogy a kerületben most a kormánypart erősödött. A helyi viszonyok alakításában nekik is megvan a felelősségük. El kell döntenünk, hogy mindent csipőből elutasítanak-e, amit a jelenlegi többségi koalíció javasol, vagy vállalják-e azt a felelősséget, hogy mérlegelnek: mi az, ami a kerület, az itt élő emberek szempontjából fontos, javítja az életminőségüket. Kíváncsian figyelem, és persze ami fontosabb, a választók is kíváncsian figyelik, hogy a négytagúra bővült Fidesz-frakció mihez kezd ezzel a felelősséggel. (A júniusban megválasztott Ripka Andrással lapunk 9. oldalán olvasható interjú.)

Senkinek sem ígérhetjük, hogy megoldjuk minden anyagi nehézségét

ÖNKORMÁNYZATOK NAPJA

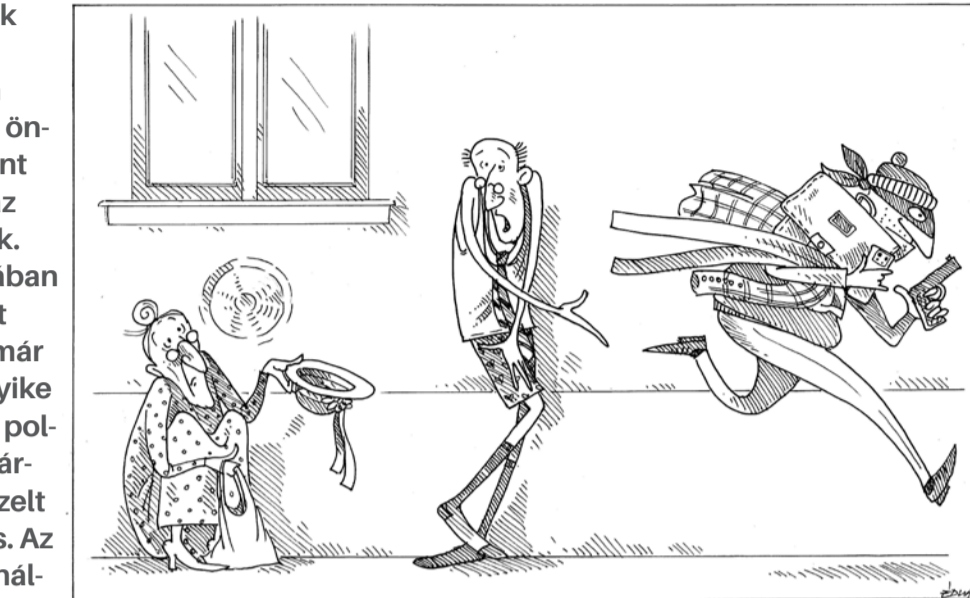
Harminckét év magány

Szeptember 30. az „önkormányzatok napja”. Hogy miért, talán kevesen tudják. 1990-ben szeptember 30-án tartották a rendszerváltás utáni első önkormányzati választásokat, megszűnt a tanácsrendszer, hivatalba léptek az első generációs képviselő-testületek. Igaz, a mostani emléknapi hangulatában nem túl fennkölt. Az akkor választott polgármesterek többségére szinte már senki sem emlékszik, a kivételek egyike Gémesi György, aki azóta is Gödöllő polgármestere. Demszky Gábor főpolgármester fajsúlyos név, az általa átvészelt húsz évet tekinthetjük korszaknak is. Az „átvészelt” szót nem véletlenül használtuk. Az erózió azonnal elkezdődött.

Mint számos jogszabály a rendszerváltás idején, az önkormányzati törvény is import-termék. A német és a francia önkormányzati rendszer keveréke. Napóleoni szellemű annyiban, hogy minden településnek önálló önkormányzata van. A működés, a forráselosztás módja német modellt követ. Az egész egyben azonban sajátos magyar hibrid: már nyomokban sem emlékeztet a működőképes nyugati mintákra.

Ha az önkormányzatiság harminc évét szakaszokra bontjuk, elmondhatjuk, hogy az első húsz év, apróbb változásokat leszámítva, egységes szerkezetet mutat. Budapesten a kerületek súlya néha nőtt, máskor csökkent, a polgármesterek egyszer helyet kaptak az Országgyűlésben, máskor a két poszt öszeférhetetlen volt. A fővárosi közgyűlésben 2014-ben (a törvény 2011-es) ismét feltűntek a kerületi polgármesterek. A kompenzációs lista szereplőivel és a főpolgármesterrel ki-egészülve ők hozzák a döntéseket.

Ma már hihetetlennek tűnik, de az önkormányzati törvény 1990-es megalkotásakor a településeken befolyó személyi jövedelemadó száz százaléka az önkormányzati kasszába gyarapította. Ezt azonnal vissza is vették negyven százalékra az Antall-kormányzat idején. Mára az szája teljesen eltűnt a költségvetési forrásokból. Alig maradt az önkormányzatok vélt vagy valós igényeire szabad fejlesztési pénz. Mindent magába nyel a feladatfinanszírozási kötelezettség.

Válságkezelés Szűcs Édua rajza

Az önkormányzatiság első szakaszában, 2011 előtt, beleértve az első Orbán-kormányt is, nem volt műsor az önkormányzatok tudatos elorszásváltása. Az elmúlt évtizedben azonban a jogkörök döntő többségét a kormány a bevételekkel együtt elvonta. Orbán a maga ironikus modorában a segélyezés lehetőségének egyik szűkítésekor csúfondárosan mondta: különadót helyi népszavazás útján az önkormányzat bármikor bevezethet.

Atkári János szerint, aki főpolgármester-helyettesként több mint tíz évig bajlódott a főváros költségvetési ügyeivel, szabadon felhasználható adótartalom, fizetőképes adóalany nélkül nem létezik közösségi autonómia. Sok jogot el lehet vonni, államosítani lehet az egészségügyi rendszert, az oktatást, de ha az állam minden adótartalmat elszív, az atomizálja a helyi társadalmakat.

- Látványos, frusztráló lépés volt - állítja Atkári - az építésügyi hatósági feladatok elvonása. Ha az önkormányzat védeni akar valamit, amit értékesnek vagy fontosnak tart, vagy éppenséggel építeni akar, a hatalom gond nélkül közbelephet. (Lásd a Városliget beépítését.)

A legújabb tabutórák a helyi iparüzési adó kormányzati megcsapolása volt. Az iparüzési adóról mondható, hogy igazságtalan az egyenlőtlen területi eloszlás miatt. De lenyúlása 2020-ig tabu volt. Göd és a Samsung-bővítés ügye azonban azt bizo-

nyítja, semmi sem lehetetlen. Bármikor, bárhol kihirdethető, hogy a terület „különleges gazdasági övezet”.

Atkári másokkal ellentétben mégis tagadja, hogy léteznének ellenséges és „baráti” önkormányzatok. A fő ellenfél nem egy-egy önkormányzat, hanem egészében az autonómia. Ebben az értelemben a fideszes önkormányzat is akadály. Lehet, hogy Cser-Palkovics András székesfehérvári polgármester kimondhat ezt-azt, amit Jászberény első embere nem. Lehet, hogy Pokorni Zoltán, a Hegyvidék önkormányzatának első embere ilyen-olyan okból pár dolgot megtehet, ám szerinte ez Orbánt legalább annyira idegesíti, mint Szeged vagy az ellenzéki irányítású fővárosi kerületek maradék önállósága. Tarlós István főpolgármestersége idején Budapestet éppúgy szorongatták, mint a jelenlegi vezetést. Karácsony Gergely nyeresége annyi, hogy nem kell a gyötreshöz jó képet vágnia.

Hogy az autonómia felszámolásában az önkormányzatok maguk sem ártatlanok, azt a 2000-es évek eladósodása bizonyítja. 2006-ban, mikor az önkormányzatok többsége már „narancsszínű” volt, a városok sorra markolták fel a felelőtlen hiteleket. A legendák szerint Orbán a városokat kifejezetten ösztönözte erre, mondván, bolond, aki nem ért a szóból, ha ő kormányra kerül, a költségvetés a terhet átvállalja. Ez nem volt veszélytelen játszma, de Orbán megtar-

totta az ígérteit. A történet a közvélemény szemében viszont felkiáltójel volt, milyen veszéllyel jár a szabadság, a független önkormányzatiság. Az önfeladás nyereség, az önállóság veszteség.

Király Dávid, a Republikon Intézet kutatója szerint a különböző színű kormányok mindig is gyanakodtak az önkormányzatokra. 2002-ben a Fidesz vereségét hozó választást a budapestiek szavazatai döntötték el. 2006 után a kormány baloldali volt, de fuldoklott az önkormányzati „sárgalátszóban”. 2019-ben a számos városban aratott az ellenzék, ami szintén a kormányzati paranoiát táplálta.

Ma is több kérdés tolu itt fel. Miért nem sikerült az önkormányzatok erejét 2022-ben győzelemmé transzformálni? Miért borult fel ellenzéki együttműködés több város önkormányzatában szinte már az alakuló ülésen (Eger, Göd, Pécs)? Miért szorultak defenzívába 2020-ban a járvány idején? Képesek-e az önkormányzatok átvészelni a közeledő energiasokkot? Kínál-e életképes megoldást a kormány? Hány önkormányzat mehet csödbe? Van-e egyáltalán jövője a vergődő magyar önkormányzatiságnak? Beszélgetőpartnereink az alapkérdésre („most mi lesz?”) őszinte választ adtak: fogalmuk sincs. Közeledik a tél, a válság. 1990 után ez lesz az önkormányzatok legnagyobb próbatétele.

Rezsitámogatás októbertől

A fővárosi önkormányzatnál évente 48 ezer forintos rezsitámogatásra pályázhatnak a rászorulóknak - erről hozott határozatot Budapest közgyűlése augusztus 31-én. A vitában Niedermüller Péter, Erzsébetváros polgármestere arról beszélt: a demokratikus közösségek egyik legfőbb megkülönböztető jegye, hogy gondoskodik a rászorulókról. Szerinte a kormány egyik legsúlyosabb mulasztása, hogy „pont azokról az emberekről nem gondoskodik, akiknek a leginkább szükségük van gondoskodásra”.

A támogatást 2022 októbertől lehet majd igényelni a Főpolgármesteri Hivatal ügyfélszolgálatán, valamint a kerületi polgármesteri hivatalok ügyfélszolgálatán.

Egyszerű praktikák rezsicsökkentéshez

Sokan rettegve várják a szeptemberi rezsiszámlákat, a megemelt energiaárakkal. Minden eddiginél fontosabbá vált: hogyan tudnánk az energiával spórolni? „A takarékoskodás nemcsak a rezsi miatt fontos, hanem a klíma védelmében is - mondja Tóth Csaba, a Klímakabinet vezetője. - Magyarországon a legtöbb energiafelhasználás szén-dioxid-kibocsátással jár, ez hozzájárul az általános felmelegedéshez, és növeli a klímaváltozás veszélyeit.”

Nem is gondolnánk, milyen egyszerű praktikákkal is mennyivel takarékosabban élhetnénk. Tóth Csaba ad ebben tanácsokat.

Szigeteljük le az ablakkereteket! A régi ablakok fateremei megvetemedhetnek. Ragasszunk szilikonos szalagokat az ablakkeret és a tok közötti résekbe. Ez egy-kétezer forintból kihozható. A másik megoldás egy kicsit drágább, de jóval tartósabb. Nem árt

szakembert hívni hozzá, aki nütolással a faterembe tömíti a szigetelőanyagot. Tóth Csaba szerint a fűtési költségeknek 15-20 százalékát is megspórolhatjuk így.

Jelentősen csökkenthetjük a hővesztést azzal is, ha az ablakra redőnyt vagy vastag függönyt teszünk fel. Éjszaka 18-19 fokban a legegészségesebb aludni, és ha fázunk, használjunk vastagabb takarót. A fürdőszobában is érdemes éjszaka letekeríteni a fűtést, és csak fürdés előtt bemelegíteni 22-23 fokra.

A vízcsapok végére, tusolóra felhelyezett speciális vízsugárszabályozók (perlátorok) 50 százalékkal csökkenthetik a vízfogyasztást. A kevesebb meleg vízzel is sokat takaríthatunk meg.

Az elektromos berendezéseinket kapcsoljuk ki használat után, ne maradjanak készenléti üzemmódban. A számítógépet,

Mindent egy lapra

Szűcs Édua rajza

laptopot sokan napokra alvó üzemmódban hagyják, pedig ez is energiapazarlás, és a gép is hamarabb tönkremegy.

A világítás az energiafogyasztás 15-20 százalékát teszi ki. Ennek a felét, kétharmadát megspórolhatjuk LED-izzókkal, amelyek a hagyományos izzók energiájának az ötödét fogyasztják.

A hűtőt helyezzük a lakás leghidegebb pontjára, minél távolabb a sütőtől. A sütőben egyszerre több étel is sült. Ha a főzőlapon készül az étel, érdemes néhány perccel előbb kikapcsolni a tűzhelyt, mert az átforrósodott felületen is megfő, ami a fázékban van. Fedő használatával is sok energiát spórolhatunk meg.

S. Sz.

FECSKE ÉS VARÁZSDOBOZ

Hiánypótló szociális szolgáltatások

Tavaly tavasszal az erzsébetvárosi önkormányzat úgy döntött: bővíti a szociális ellátások körét a kerületben. A kötelező önkormányzati feladatokon túl vállalta, hogy saját költségvetésének terhére olyan rászorulóknak nyújt segítséget, akiknek kevés esélyük van arra, hogy állami vagy civil szervezetek szolgáltatásait vegyék igénybe. A Bischitz Johanna Integrált Humán Szolgáltató Központ kapta meg a feladatot, hogy szeptemberben két új szolgáltatást indítson el. A Fecske szolgálat fogyatékos vagy tartósan beteg gyermeket vagy felnőttet gondozó családoknak otthonukban nyújt segítséget. A Varázsdoboz Fejlesztő Központ és Játszóházban pedig komplex pszichológiai és fejlesztő szolgáltatásokat nyújtanak azoknak, akik sajátos nevelési igényű (SNI) vagy más tanulási, magatartászavarral küzdő gyerekeket nevelnek.

Miért vállal az önkormányzat a kötelezőn túli feladatokat is a nehéz helyzetben lévő családokért? Niedermüller Péter polgármester elmondta:

– Amikor 2019-ben átvettük a kerület vezetését, arra kaptunk megbízást, hogy senkit se hagyjunk magára, minden rászoruló felé nyújtjuk ki a kezünket. Kiemelten fontosnak tartjuk a rászoruló családok támogatását, hiszen miközben a gyereknevelés általában is sok figyelmet, időt, energiát követel a szü-

lőktől, a fogyatékossgal élő vagy SNI-s gyermeket nevelő családokban még több türelemre, odaadásra, energiára van szükség. Erzsébetvárosban ezért olyan hiánypótló szolgáltatásokat biztosítunk számukra, amelyek jelentősen megkönnyíthetik a mindennapi életüket.

A Bischitz központ igazgatóhelyettese, Budavári-Sepsi Szilvia lapunknak kifejtette: az új szociális támogatásait olyan célcsoportoknak szánják, amelyeket kevesen szó-

lítani meg, és speciális igényeikkel nem tudnak az ellátórendszer mamutintézetéhez fordulni. Másról hosszú várólistákra kell feliratkozni a különböző tanulási, magatartási problémákkal küzdő gyerek kivizsgálására és fejlesztésére. Csak hogy annak a gyereknek, akinek, mondjuk, korai fejlesztésre, iskolai előkészítésre lenne szüksége, nincs elveszthető ideje. A várólisták azért is alakultak ki, mert óriási a szakemberhiány az országban: felmérések szerint egy fejlesztő pedagógusra 243 SNI-s gyerek jut.

VALAMI KÉSZÜL...

Minden egy helyen

A Dob utcai Varázsdoboz Fejlesztő Központ és Játszóház korábban klasztrikus játszóházként működött, most azonban bővül a feladatköre: az SNI-s és más problémákkal küzdő gyerekeknek teljes körű pszichológiai, gyógy-pedagógiai ellátást biztosítanak.

– Itt minden szükséges felmérést és fejlesztést egy helyen megkaphatnak, ami hatalmas előny: a komplex ellátás a kulcsa annak, hogy minél gyorsabban és hatékonyabban segíthessünk – hangsúlyozta **Budavári-Sepsi Szilvia**.

A feladat ellátásához a Varázsdobozban a szakemberek számát is bővítették pszichológussal, fejlesztő pedagógusokkal. Előzetes szakvélemény vagy diagnózis nélkül is jöhetnek ide a szülők, ha úgy tapasztalják, hogy gyermekük fejlődése elakadt, vagy nevelési tanácsadásra lenne szükségük. Első alkalommal felméri a gyermek állapotát, szakmai team határozza meg, hogy személyre szabottan milyen egyéni vagy csoportos fejlesztésre lenne szükség. Tízennégy év alatti gyermekek ellátását vállalják. Foglalkoznak korai fejlesztéssel, a szellemi és mozgásképessegek fejlesztésével, iskolai előkészítéssel, és logopédiai ellátást is nyújtanak. Szolgáltatásaik közé tartozik több tanulási nehézség, így a diszlexia, a diszgráfia, a diszkalkulia

kezelése. Terápiához juthatnak autizmus spektrumzavarral vagy más magatartás-problémákkal, szorongásos tünetekkel küzdő gyerekek is.

A Varázsdoboz szakmai vezetője, Csombok-Kovács Adrienn hozzátette: a szolgáltatásokat nem csak az erzsébetvárosiak vehetik igénybe, Budapest egész területéről érkezőknek segítséget kérő szülők a gyermekekkel. A Varázsdoboz tehát a fővárosi ellátást is bővíti. A szolgáltatások nem ingyenesek, ennek okairól Budavári-Sepsi Szilvia elmondta:

– Ingyen nem tudnánk szakembereket foglalkoztatni és fenntartani egy ekkora intézményt, ilyen magas minőségű szolgáltatásokkal. A díjak azonban a piaci árnál alacsonyabbak, a hetedik kerületi lakosok pedig 20 százalék kedvezményt kapnak.

Időt kínálnak

A kerület új szolgáltatást indított olyan családoknak is, amelyek fogyatékos vagy tartósan beteg személyt gondoznak.

– A gondozó családtagok számára időt és biztonságot kínálunk azzal, hogy otthoni felügyeletet biztosítunk szeretteiknek – mondta Budavári-Sepsi Szilvia. – Mivel a fogyatékos, tartósan beteg családtagot nem hagyhatják felügyelet nélkül, a gondozóknak nincs idejük az ügyeiket intézni, orvoshoz menni, bevásárolni, vagy csak kiszabadulni rövid időre, sétálni egyet, feltöltődni. Az önkormányzat ezzel a hiánypótló szolgáltatással szeretne segíteni, együttműködve a KézenFogva Alapítvánnyal.

Ez az alapítvány huszonöt éve dolgozik a fogyatékkal élők jobb társadalmi elfogadásáért, és elindították a **Fecske programot** is (Fogyatékos Embereket nevelő Családok otthonában nyújtott időszakos Kísérés és Ellátás).

– Erzsébetváros kezdeményezése egyedülálló – tette hozzá Budavári-Sepsi Szilvia –, a fővárosi kerületek közül elsőként csatlakoztunk a Fecske programhoz, és saját költségvetési forrásból valósítjuk meg. Hét munkatársunkat képeztük ki erre a feladatra, ők elvégezték a KézenFogva Alapítvány akkreditált tanfolyamát.

A Bischitz központban a Fecske szolgálat szakmai vezetője, **Szincsné Horváth Anikó** kiemelte:

– A szolgáltatásunk bármilyen fogyatékossgal, tehát látás-, hallás-, mozgássérültek vagy értelmi fogyatékosok esetében is igényelhető. A gondozott családtag életkorától függetlenül kérhetik az otthoni felügyeletet, havonta maximum húsz órára, naponta legfeljebb négy órára. A jogosultságot minden esetben orvosi szakvéleménnyel kell igazolni.

A szolgáltatás díja óránként egységesen 600 forint.

A segítségkérés a Humán Szolgáltatónál kell bejelenteni:
Dohány utca 22-24.
Telefon: 06-1-342-9576.
E-mail: hazisegitseg@bjhuman.hu.

Önkormányzati segítség adósoknak

Manapság egyre többen kerülhetnek olyan anyagi helyzetbe, hogy nem tudják befizetni a közüzemi számláikat, és adósságot halmoznak fel. Kevesen tudják, hogy az önkormányzattól ilyen esetben már adósságcsökkentési támogatás is igényelhető. Ehhez fel kell keresni a kerület Család- és Gyermejjóléti Központ – Fejlesztési Centrumát, ahol ingyenes adósságkezelési tanácsadást nyújtanak.

– Nem tudjuk, hányan lehetnek a kerületben, akik eladósodtak, de biztos, hogy jóval többen, mint ahányan eljönnek hozzánk. Sokan szegyenként élnek meg, hogy adósságaik vannak – mondja **Varga Anikó**, a Fejlesztési Centrum vezetője.

Olyan VII. kerületiek kérhetnek adósságcsökkentési támogatást, akiknek rezsihátralékuk (közös költség/lakbér, villany, gáz, vízdíj) van, függetlenül attól, hogy önkormányzati vagy saját tulajdonú lakásban élnek, van-e munkájuk, nyugdíjasok, egyedülálló vagy családosak. Senkinek sem kell attól tartania, hogy a segítő szakember minősíteni fogja a helyzetéért, ám azt, hogy valaki jogosult-e önkormányzati segélyre, széles körű vizsgálat alapján döntenek el. Az ilyen ügyekkel Tápai Gyöngyi, a Fejlesztési Centrum munkatársa foglalkozik.

– Számlákkal, hivatalos iratokkal kell igazolni, hogy a hátraléka mikor, miért keletkezett. A segély akkor igényelhető, ha a családban az egy főre jutó jövedelem 85 ezer forint körüli, fontos az is, hogy az összes hátralék ne haladja meg a 400 000 forintot, és az ügyfél az osztartozás 25 százalékának megfelelő önrésszel rendelkezzen. Ebben az esetben az önkormányzat átvállalhatja a hátralék 75 százalékának kifizetését.

Az adósságcsökkentési támogatás kétszer vehető igénybe: az első segély után legalább egy évnek kell eltelnie, de ekkor már 50 százalékos önrészt kell igazolni az adósnak.

A hátralék 400 000 forintos felső határa arra ösztönöz, hogy senki ne várja meg, míg kezelhetetlenül nagy tartozása gyűlik össze. Bár még ebben az esetben is lehetséges megoldás. A Fejlesztési Centrum együttműködik a Hálózat Alapítvánnyal, amely szintén próbál segíteni, kapcsolatban állnak karitatív szervezetekkel, valamint az ingatlangazdálkodással foglalkozó EVIN Zrt.-vel is.

Eddig főként egyedülálló kismegdíjasok vették igénybe az adósságkezelési tanácsadást, amelynek legfőbb célja a megelőzés. Ez bizalmi kapcsolat: az adósságkezelő munkatárs mentorként ad tanácsokat. Az ügyféllel együtt áttekintik a háztartás bevételeit, és azt is, hogy miként lehetne a kiadásokat csökkenteni. Erdemes-e hitelt felvenni, lehet-e igényelni más szociális támogatást, például lakhatási vagy gyógyszer-támogatást, ingyenes étkeztetést, házi gondozást stb.

Az elmúlt évben mindössze heten kértek az adósságcsökkentési támogatást a kerületben.

A Család- és Gyermejjóléti Központ – Fejlesztési Centrum címe: Hutya Ferenc utca 11-15.
Telefon: 06-1-322-0272.
E-mail: fejlesztiesicentrum@bjhuman.hu.

Bejelentkezés:

Varázsdoboz Játszóház, Dob utca 27. Telefon: 06-1-266-0485.
Részletes információk a www.varazsfejleszto.hu oldalon.

„ERZSÉBETVÁROS BEFOGADOTT MINKET”

Buják Attila

A szabadság személyre szabott, és mindenkor szeretetfüggő

Az utca felől éles fűtyszó. Lábdobogás. A közelben valahol elhúzó a trolis. Aztán csönd.

- Jó itt? - kérdezem az asztal körül ülő társaságtól.

- Elvagyunk - mondják.

- Nem unatkozunk. Néha persze unatkozunk. Múlnak a napok.

Erzsébetvárosban, a Murányi utcában egy önkormányzattól bérelt, járdáról nyíló, nem túl világos lakásban hatan ülnek körül az asztalt. Zsolti, Feri, Miki, Orsi gondozottak, a szintén gondozott Tomi, aki csak átnézett a haverokhoz, és a riporter. A háttérben **Rábaközi Emma**, a Küldetés Alapítvány elnöke, és a helyiek mentora, **Varga Ákos** szociálpedagógus. A Küldetés nappali foglalkoztatókat is működtet a Klauzál téren és az István utcában, ezer szál köti őket a kerülethez. A háziak korántsem gyerekek (valamennyien elhagyták a negyvenet), habár becézett nevükön szólítjuk őket. A vendéglátó, Tomi a legfiatalabb, harminc. Rábaközi Emma tán azért hívta át egy másik támogatott otthonból, mert okosan és gördülékenyen fogalmaz. Azonkívül a helyiekkel együtt ő is a Nem adom fel kávéházban dolgozik. Legtöbbjük nem járt hagyományos iskolába, Zsolti, aki Down-kórral él, harmincegy évet húzott le állami tömegintézményben. Az alapítvány 2015 óta bérlő a háromszobás földszinti lakást a szomorkás Murányi utcában.

A múlt században a fogyatékosgondozásban másféle pedagógiai iskolák uralkodtak. Az etatista felfogás szerint a „balgákat és bolondokat” a világ elöl el kell rejteni, a forgalomból ki kell vonni. A modern felfogás szerint (ezt támogatja az unió) ki kell lépniük a fényre. Döntési jogaikat vissza kell adni. Hollandiából indult világhódító útra a „támogatott lakhatás”. Lényege, hogy a fogyatékosok hozzánk tartoznak, és ha nem szenvednek pszichiátriai betegségben, súlyos jogfosztás kizárni őket a társadalomból. A

fogyatékosnak mondott embereket önálló lakásokban kell elhelyezni a gyámügy jogvédő felügyelete mellett.

A Murányi utcában ülünk, száz százaléig támogatott lakhatásban. Zsoltinak, Ferinek, Orsinak, Mikinek annyi hányódás után reveláció, hogy engedély nélkül kiléphetnek az utcára, önállóan vásárolhatnak, főzhetnek, önállóan próbálnak cipőt, pólót venni, költőpénzüket, bankkártyájukat, számlájukat van. Tetszik, nem tetszik, Erzsébetváros új polgárai. Persze nem mindenkinek tetszik. Nem mindig látják szívesen a fogyatékkal élőket. Emlékezhetünk a „szilvasvárad csatára” (2013): elkeseredett harc indult a beköltözők ellen. Viharos képviselő-testületi üléseken, aláírásgyűjtéssel kívánták távol tartani a fogyatékkal élőket. Ne kelljen naponta „nézegetni a nyáladzó torzalakokat”. Ne rontsák már a faluképet és a turisztikai üzletet. Nos, ha a látvány a probléma, nincs baj, embereink „jól néznek ki”. Tiszták, ápoltak, rendezettek, illemtudók és csöndesek.

- Effele gond nem volt velünk - mondja az energikus Miki (55), aki késve érkezik, és rögtön elragadja a szót. - Csipnek minket, Erzsébetváros befogadott bennünket.

A szomszédokkal jóban vannak. Erzsébetváros hoz nekik buktát, őt viszont felsegitik a trolira, néha leviszik neki a szemetet. Munkahelyük, önálló keresetük van. Orsi, Feri, Tomi és Zsolti a Magdolna utcában, a Nem adom fel kávéházban dolgozik. A legtöbbre Miki vitte, akit a KFC alkalmaz Óbudán. Ez komoly karrier. Illetménye nyolcvanöt ezer nettó. Nem sok, de ő keresi meg. Munkahely, önálló lakhatás, szabad döntés, autonómia - a folyamat neve „normalizáció”.

Varga Ákos, a szociálpedagógus naponta meglátogatja a sráckokat, szól, hogy ideje lenne mosni, ellenőrzi a gyógyszerlapot, szól, hogy Miklós menjen vissza a boltba, kicsi lesz a negyvenkettes cipő. Segít a mosógépet bekapcsolni. Kicséréli a kiégett villanykörtét. A szabadság személyre szabott, és mindenkor szeretetfüggő.

Maga a környék (az Almássy tér és vidéke) nem kecsegtet extra luxussal. A kód inkább a tisztaság, a lakás rendes, de ideiglenes. Van kávéfőző, mikró, fridsider, komputert, saját tévét. A hátsó ablak a világlátóudvarra néz, a beton fölött motoz a sötét.

Erzsébetváros a támogatott lakhatás szempontjából jó hely, erős lokális beltudattal. Akit befogadnak, azt el is fogadják. Fényűző lakásban is lehet kaszárnyaszellemet meghonosítani.

A lakók nem terhelik magukat ideológiai körökkel. Konkrétabb feladataik vannak. Meg kellett tanulni főzni, persze eltérő szinten. Miki a helyi gourmand, kedvence

Szereplőink

Tamás (30) Asperger típusú autizmussal élő, Orsolya (45) középsúlyos értelmi fogyatékos, Zsolt (52) Down-kórral élő, Ferenc (56) középsúlyos értelmi fogyatékkal élő, Miklós (55) értelmi fogyatékkal élő. Segítőként jelen volt: Rábaközi Emma szociális menedzser, a Küldetés Alapítvány elnöke, Varga Ákos, a lakók mentora, gondozója.

a Wellington-bélszín, de maximum tízévenként tudja elkészíteni, mondja nevetve, a bélszín kilója harmincöt ezer. Arra tehát gyűjteni kell. Orsi ételküldő szolgáltatót rendel (pontosabban Ákos, a gondozó rendel neki), Feri a főzéssel „boldogulna, ha nem lenne olyan lusta”. Zsolti más szintről indult. Harmincegy év tömegotthonban lakás felér egy életfogytiglannal. Elfogad mindent, amit elé tesznek. A magántulajdon fogalmát korlátozottan ismeri. Az intézeti idők szokásaitól hajtva néha eldugja a párnája alá egy darab sajtot.

A beszélgetés elején tartottunk tőle, hogy a társalgás feszélyezett lesz. Ilyesmirel szó sincs, a közlésvágy zajos és parttalan. Kérjük, hogy sorolják fel, ki milyen fogyatékkal küszködik.

- A probléma neve velünk született hülyeség.

Nevetés. A poén sikeres. Tomi Asperger típusú autista, intelligens, finom modorú, választékosan beszélő fiú. Maga döntött a támogatott lakhatásról, arról, hogy az Ajkán élő szülőket, bármennyire fáj, nem akarja terhelni.

- Fejlődni akarok, fejlődni fogok - mondja elszántan -, szabadulni a közösségi integráció nehézségeitől. Gyógyulni, szintet lépni. Rengeteg ambícióm volt, rendvédelem, hadtörténet, világpolitika, sok minden, amiről már lemondtam. Ami maradt, nem fogom feladni.

És az nem is kevés. Londoni út, Olaszország. Nyelvtanulás. Érdeklődik a politika. Belépett az egyik ellenzéki pártba, kampányok résztvevője. Fumigálja a Mi Hazánkat, a Fidesz-KDNP számára Nyugat-ellenes. A politika felbukkanása a társaságban némi döbbenetet kelt, de Tomi ellentmondást nem tűrő határozottsággal definiálja magát.

- A pártom Nyugat-barát. Én Nyugat-barát Asperger-szindrómás vagyok.

Világos. Ferit mégsem nyugtázza le.

- Én sohasem szavaztam, öregem. A po-

litikát magasról leszarom. Ha akarnék, szavazhatnék, van lakcímkártyám. Nekem az elég.

A kompromisszumot Miklós köti meg.

- Arra azért nem árt figyelni - mondja -, hogy mi lesz, ha elszalad a gázár.

Hallgatunk. A riporter kérdezi: annyi évtized hányódás után ki tervez a Murányi utcában hosszú távra?

- Én már ötvenöt vagyok. Nekem nincsenek hosszú távok - mondja Miki tárgyilagosan. - Egy kicsit körülnézni a világban, meglátogatni a rokonokat Vácon. Volt-e valami értelme ez egésznek? A nagy túlekedésnek.

Miki tervező típus. Kivizsgálta magát a rendelőintézetben. A családban ötven körül gyakori volt a korai halál. Miki szerint minden okés volt, de a pontosság kedvéért annyit hozzátettek: ugye tudja, hogy nem él örökké?

Hogy kijöjünk a letargiából, Zsoltit kezdi ugratni.

- Sütöttem neki múltkor szűzpecsenyét. Mondom, na milyen? Megette, és azt mondta, nem volt jó. Hát ember az ilyen?

Elköszönünk. A fogyatékkal élők többsége a naivság határáig szabálykövető. Erre egyik emberünk (neve legyen titok) tökéletes példa. Az illető egy este alaposan beivott. Az tilos. A malort úgy oldotta meg, hogy három órát állt az ajtó előtt a járdán. Megvárta, míg kijózanodik.

El kell indulni

Gruiz Katalin, a Down Alapítvány elnöke a támogatott lakhatás híve. Mint mondja, ha egy-egy közösségben véletlenül jönnek össze emberek, attól még alkothatnak életképes közösséget. Magyarországon vannak lakóotthonok, ahol bizonyos típusú, korú gondozottak szerveztek maguknak közös otthont. Azt, aki harminc évet lehúzott állami intézményben, nem könnyű önálló életvitelre rávezetni. De akkor is el kell indulni. Nyugat-Európában társadalmi cél a tömegintézetek felszámolása. Magyarországnak ezt az utat kellene járnia. Az autizmussal, Down-kórral élők - mivel a világtól elzárva éltek - először félelmet keltenek. Volt, ahol zárt kerítést kellett húzni a lakóotthon köré. Gruiz Katalinnak egyszer azt mondta egy szomszéd: ha néznie kell a fogyatékkal élőket, romlik az életminősége.

Becsengettek

Szeptember elsején Erzsébetvárosban 2332 általános iskolás és gimnazista diák kezdte meg a tanévet állami iskolákban. Ez megfelel a sokéves átlagnak, csak a Madách Gimnáziumban indult plusz egy osztály.

A tankerületi központ jelenléti oktatásra készül – erről tájékoztatta lapunkat Serfőző Andrea, a Belső-Pesti Tankerületi Központ munkatársa, tehát nem várható, hogy az energiaköltségek emelkedése miatt ismét távoktatást kell bevezetni. A tankerület információi szerint tanárihiány sem fenyeget a kerületben: mint jelezték, az általános iskolákban és a gimnáziumokban is biztosított a tanórák szakszerű megtartása.

A hónap első napján 279 gyermek indult először iskolába Erzsébetvárosban,

és mintegy 270 apróság tölti épp első napjait a kerületi óvodákban. Az önkormányzat óvoda-, illetve iskolakezdesi csomaggal segíti a kicsiket: a múlt héten valamennyi intézménybe eljutottak ezek a pakkok. Az óvodások tornaszákjába fogmosókészlet, törülköző és baseballsapka került, az iskolai csomagban a sapka mellett írószerek, füzetek, hegyező, radír, színes ceruzák, filctoll- és zsírkértekészlet található.

A 2022/23-as tanév rendje

A tanév szeptember 1-jén kezdődött, és június 15-én zárul. Az első félév vége: január 20.

A végzős középiskolások számára a tanév utolsó tanítási napja május 4. Az érettségi vizsgák május 5-én kezdődnek. Az őszi szünet október 29-től november 6-ig tart, a téli szünet december 22-én kezdődik, és január 3-án kell majd először iskolába menni, a tavaszi szünet pedig április 6-11. között lesz.

Nyári táborok

Idén nyáron 265 gyermek vakációzott Balatonmáriafürdön, az önkormányzati üdülőben. A hétmillió forintos keretre pályázhattak az intézmények, így két kerületi, saját fenntartású óvodából összesen ötven gyermek, négy helyi, államilag finanszírozott iskolából 215 kisdíák tapasztalta meg a táborozás örömeit kedvezményesen. Az iskolák, óvodák egyenként maximum 800 ezer forintot pályázhattak, s maguk dönthették el, hogy a szállást, utazást, étkezést vagy épp a programokat segítik a közös kasszából. Általánosságban elmondható, hogy a táborozás díjának harmadát vagy felét az önkormányzat fizette.

A pályázat eredményeként összesen 6 410 000 forint támogatást adott a kerület, ebből 4 039 000 forintot az iskolai alapítványok használtak fel, 1 600 000 forintot az óvodák kaptak meg, és 771 000 forint a Bishitz humán szolgáltató nyári programjait segítette.

Jazztanszak indult a zeneiskolában

A Belső-Pesti Tankerületi Központ a honlapján tette közzé, hogy az erzsébetvárosi Molnár Antal Zeneiskolában csaknem hatszáz diák ismerkedik a dallamok világával. Jelentős a túljelentkezés, az idén a klasszikus tanszakokra komoly várólistával számolhatnak a jelentkezők.

A Damjanich utca 4.-ben, a felújított épületben mostantól jazztanszak is működik, ahová még várják a zenei stílus iránt érdeklődő fiatalok jelentkezését. A felvételt nyert jazztanszakos növendékek jelenleg jazzütő, jazz-zongora és jazznagybőgő tárgyakat tanulhatnak. A régi-új épület hivatalos avatását szeptember végére tervezik.

Még kérhető az iskolakezdesi támogatás!

A tanévkezdés megkönnyítéséhez egyszeri, települési beiskolázási támogatás igényelhető, összege 20 000 forint. Szeptemberben még beadhatják a kérelmet a Garay utca 5.-ben, az ügyfélszolgálati irodában, nyitvatartási időben, illetve a humán szolgáltató irodától telefonon vagy e-mailben lehet informálódni.

A kerületben működő, állami fenntartású általános és középiskolákat az önkormányzat pályázat keretében támogatja. Az idei tanévben négy millió forint vissza nem térítendő segítséget kapnak az intézmények a programjaik, képzéseik megvalósítására, például sakkversenyt, kirándulást, néptáncgálát, erdei iskolát szervezhetnek az elnyert pénzből.

tzs

Polgári engedetlenség - a döntés joga

Erzsébetváros leghíresebb középiskolája, a Fasori Evangélikus Gimnázium tantestületének jelentős része sztrájkolt, vagy polgári engedetlenséggel tiltakozott az oktatási rendszer kritikus állapota miatt az idei év elején. Ez a tanári karban feszültséget okozott, míg kifelé nem volt elég hatásos. Most új, a tanításon kívüli eszközöket keresnek kritikus üzenetük célba juttatására. Erről beszélt lapunknak az iskola lelkésze, Csepregi András teológus.

Talán nincs még egy magyar középiskola, ahonnan annyi világhírű tudós, művész, politikus indult volna, mint a Fasori gimnáziumból. Itt érettségizett két magyar Nobel-díjas, Wigner Jenő és Harsányi János. Szintén innen indult a modern számítógép-tudomány atyja, Neumann János, aki csak azért nem kapta meg a Nobel-díjat, mert a matematika tudományában azt nem adják ki. Járt viszont ide mások mellett Petőfi Sándor, Podmaniczky Frigyes, Kandó Kálmán és Lukács György is. Az iskola sikerének titka a lelkész szerint alighanem az volt, hogy ide főként evangélikus és zsidó vallású diákok iratkoztak be, akik korábban háttérbe szorított kisebbségek tagjaiként tudták: a társadalmi felemelkedés útja a szorgalom, a kitartó tanulás, a tudás megszerzése.

Csepregi András teológiai doktor a mostanában gyakran emlegetett polgári engedetlenség morális háttérének egyik alapos elemzője, és vallásérkölcsei szempontból

egészen mást gondol a témáról, mint Maruzsa Zoltán köznevelési államtitkár. A kormány oktatáspolitikusa a polgári engedetlenséget olyan jogszabályellenes magatartásnak tartja, amely negatívan befolyásolja a tanulók erkölcsi értékrendjét. Hogy levelében olvasható, „az írott normák figyelmen kívül hagyása jó eséllyel arra ösztönzi a kialakult értékrenddel még nem rendelkező diákokat, hogy a jövőben mérlegelés tárgyává tegyék, milyen iskolai előírásokat kell betartaniuk, és milyeneket nem. Ennek nemcsak morális veszélye van, hanem azt is előrevetíti, hogy lehetnek köztük olyanok, akiket felnőtteként ezen hozzáállásuk következtében adott esetben egy bíróság vagy egy hatóság szankcióval lesz kénytelen sújtani.”

Lelkészként, teológusként és gyakorló pedagógusként is más Csepregi András értékítélete. Mint mondja, az erőszakmentes ellenállás mind a zsidó, mind a keresztény hit fontos része, már Ézsaiás próféta is erre utalt, amikor a Krisztus előtti 8. században így reagált az Izrael földjét dúló asszírok tetteire: „Kardjaikból kapákat, lándzsáikból metszőkéseket fogok kovácsolni, nép a népre kardot nem emel, hadakozást többé nem tanul.” Ez az idézet a hidegháborús évek békekemogalmaiban is sokszor visszaköszönt. A Fasori gimnázium lelkésze Gandhi és Martin Luther King óriási társadalmi hatását is az erőszakmentes ellenállás sikerének tartja. Arra is emlékeztet, hogy saját evangélikus egyháza valójában kétszáz éven át polgári engedetlenségben működött, hiszen közösségeiket törvényen kívülre tekintette a hatalom.

A teológus álláspontja, hogy az erőszakmentes ellenállás a működő demokráciák

fontos önkorekciós mechanizmusa. Bibó Istvánra hivatkozik, aki hangsúlyozta, hogy a polgári engedetlenség gyakorlatára még a legjobban működő nyugati demokráciáknak is szükségük van, mert nincs hibától mentes rendszer. Az embereknek el kell mondaniuk, ha valami nincsen rendjén. Ha egy közösségnek meggyőződése van arról, hogy mi lenne helyes, akkor képviselnie kell, hogy az legyen törvényes, és ne azt írják elő, ami helytelen. Ilyenkor a törvényszegés a jó választása.

Az iskolalelkész elmondta: a Fasori Evangélikus Gimnáziumban tavasszal a tantestület fele sztrájkba lépett, vagy a polgári engedetlenség útját választotta tiltakozásul a pedagógusok anyagi meg-

becsülésének hiánya és az oktatásszervezés hibái miatt. Sajnos ez megosztotta a 70 tagú tanári kart, miközben kifelé nem hozott különösebb eredményt. Most a tiltakozás hatékonyabb, de a közösséget sem romboló útját keresik. Augusztusban például imaláncot indítottak az iskolákért. Az viszont biztos, hogy fel kell emelniük a szavukat, mert az oktatás olyan, sok éve tartó lefelé vezető spirálba került, amit nem szabad szó nélkül tűrni. Csepregi András lelkesítőnek nevezte a diákok szeptember 2-án megtartott tüntetését, amelyen a középiskolások tiltakoztak tanáraik védelmében. Mint mondja, ez igazi megtiszteltetés volt minden tanárnak.

Barát József

DR. OLÁH LAJOS, ERZSÉBETVÁROS ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐJE:

Megosztás kontra elfogadás

Erzsébetvárosban együtt élünk a történelemmel. A holokauszt áldozatainak emlékével, a botlatókövekkel, a gettó házaival. Itt van a világ második legnagyobb és szerintem legszebb zsinagógája és a Zsidó Történelmi Tár, nálunk újult meg a közösségi térként is funkcionáló Rumbach zsinagóga, a Klauzál téren nemsokára újabb emlékhely létesül, a kerületben van a Hősök temploma, és innen indul az Élet menete is. Hosszan folytathatnám még, de a felsorolás sosem lenne teljes, mert le kellene írnom lakcímekeket, neveket, írnom kellene a holokauszt során elvesztett emberekről, szétszaktadt családokról, azokról, akik így soha nem születhettek meg, arról, hogy milyen emlékeket rejtnek a belső-erzsébetvárosi lakások. De a múlt fájdalmas emlékeinek ápolása mellett meglátjuk a jövőépítő lehetőségeket is a kultúrák találkozásában, a gasztronómiában, elvisszük rendhagyó történelemóráinkon a valóságot az iskolásainknak. Erzsébetvárosban hiszünk az egyenlőségben, a nyitottságban és az elfogadásban.

Néma tiltakozás

Augusztus végén Horthy Miklósnak állított szobrot a Mi Hazánk, a szobor Dúró Dóra országgyűlési alelnök parlamenti irodájában kapott helyet. Az avatás, az elhelyezés ellen azonnal sokan tiltakoztak. Én is felháborodtam, és meg szerettem volna mutatni, miről is szól ez a szobor. Hat holokauszt-túlélőt láttam vendégül a Parlamentben szeptember elején. Az ország házában tett látogatásuk szimbolikus volt, többükkel nem először találkoztunk, de ez az alkalom néma tiltakozás is volt egyben. Tiltakozás a megkülönböztetés, a megosztó politika, a Horthy-szobor tiszteletteljes, történelemhamisítással felérő elhelyezése ellen Magyarország házában, az Országgyűlés épületében.

Sommer Katalin, dr. Nagy Ernőné, Jávor Béláné, Kádár Zsuzsanna, Simon Tiborné és Solyom Olga holokauszt-túlélők, akik megosztották velem élettörténetüket, sorsukról, sorstársaikról meséltek. Volt, aki arról beszélt, hogyan vitték el a Duna-partra, és hogyan mentette meg Raoul Wallenberg svéd diplomata, miközben társait a Dunába lökték. Volt, aki arról, hogy a játszótéren miként tiltották el tőle mint zsidótól a vele egykorú gyermeket. Volt olyan is, aki a vidéki zsidóság képviselőjeként elmondta, hogy ketten maradtak életben a család több mint ötven tagjából. Ezekhez a történetekhez, úgy gondolom, nem kell hozzáfűznöm semmit.

A vendégek elmondták, hogy nagyon szomorúak, rettenetesen dühösek, és nem akarják elhinni, hogy mindannyiunk házában, az Országgházban valaki Horthy-szobrot állíthat. Hangsúlyoztam, van egy másik Magyarország, amelyik érti, hogy náci kollaboráns szobrot nem visszük be a Parlamentbe. Csak remélni tudom, hogy a holokauszt túlélőinek történetei szembesítik a Fideszt, hogy nem lehet csendben maradni, hogy lépniük kell, és megértik, hogy a Horthy-féle faji diszkrimináció nemzetellenes és emberellenes.

Legyen több a fa, és kevesebb az autó!

Az európai mobilitási hetet idén szeptember 16. és 22. között rendezik meg. A kezdeményezés célja, hogy felhívja a figyelmet a túl sok autó veszélyeire, s alternatív közlekedési megoldásokat is bemutasson. A gépkocsiforgalom az egyik legfőbb forrása a légszennyezésnek, amely miatt csak Budapesten évente körülbelül ezeröttszáz halmag hal meg. Ráadásul az autók nagyon sok olyan területet elfoglalnak a városban, ahová fákat is ültethetnénk.

A mobilitási hét programjaiban Erzsébetváros is részt vesz. Szeptember 16-án rendezik meg Park(ing) Day eseményeit: ezen a napon az autóparkolásra használt közterületeket civilek foglalják el. Megmutatják, milyen más, zöld és közösségi célokra, kulturális programokra lehetne hasznosítani a parkolókat. Akár lakó- és munkahelyi közösségek, cégek és civil szervezetek is kiköltözhetnek szeptember 16-án egy-egy parkolóba. Mivel ez demonstrációnak minősül, előzőleg be kell jelenteni a helyi rendőrségen.

A Klímakabinet is készül erre a napra: például az önkormányzat (Erzsébet körút 6.) előtti parkolóban a kerületi rendőrséggel közösen Bike save akciót tervez. A bringák

gások délután két és hat óra között regisztrálhatják itt a kerékpárjukat. Ez abban segít, hogy ha netán később ellopnák, a rendőrség megtalálhassa, azonosíthassa, és a tulajdonos visszakapja a biciklit.

Szeptember 22-én, az autómentes napon a Magyar Kerékpáros Klub rendezi meg a Bringázz a suliba! eseményt, amelyre minden kerületből jelentkezhetnek iskolák. A program lényege, hogy megtervezett útvonalon gyerekek, szülők, tanárok is közösen kerekeshetnek a suliba. Az iskolák maguk szervezik a közös biciklizést, ehhez szakmai útmutatót kérhetnek a kerékpárosklubtól.

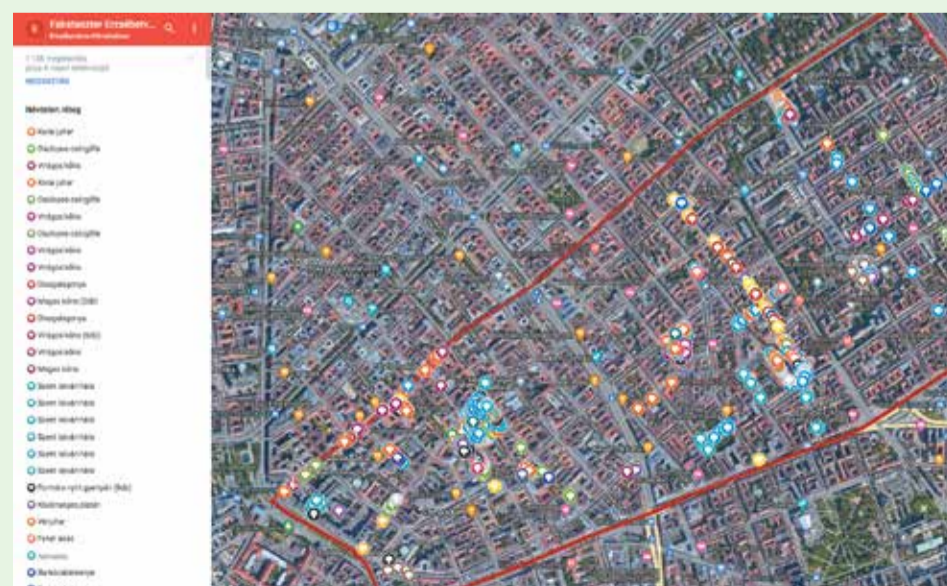
Térképre kerültek Erzsébetváros fái

A kerület online fakatasztere megtekinthető a Klímakabinet Facebook-oldalán. Szándékosan nem faalapú papírra nyomtatták a térképet, ezzel is kifejezve: minden egyes fára vigyáznunk kell, mert rengeteg oxigént termel, és kiszűri a levegő szén-dioxid-tartalmát.

A térkép szerint körülbelül 1500 fa van a kerületben. Egy klikkeléssel azt is megnézhetjük, milyenek ezek a fák, és hol találhatók. Például a zsinagóga előtti téren sok nyugati osterfa, amit zsidómegegynek is szokás nevezni. Ha pedig a Károly körütről

besétálunk a Dob utcába, páfrányfenyőkkel találkozhatunk, amelyek közül idén az egyik - online szavazáson - az év fája lett a kerületben.

Erzsébetváros fái közül a leggyakoribb a japánakác, minden ötödik fa ilyen, és a Klauzál téren van egy nagyobb csoportjuk. A második leggyakoribbak a kőrisfélék: akadnak köztük virágos, magas és gömbkőrisek is. A Király utcában például sok virágos kőris zöldell. A harmadik leggyakoribb fa kerületünkben az illatos virága és méze miatt közkedvelt hársfa.

ERZSÉBETVÁROS KÉPVISELŐI OLDALAK

AZ ERZSÉBETVÁROSI ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐINEK MUNKÁJÁRÓL

2022/9

SZEPTEMBERI TARTALMUNKBÓL

- Radics Béla** önkormányzati képviselő • **Garai Dóra** önkormányzati képviselő • **Benedek Zsolt** önkormányzati képviselő
• **Bárdi Zsuzsanna** egyéni képviselő, 2. választókerület • **Bónus Éva** egyéni képviselő, 10. választókerület
• **DEVOSA GÁBOR** egyéni képviselő, 9. választókerület • **Dr. Kispál Tibor** egyéni képviselő, 3. választókerület

AZ OKTÓBERBEN MEGJELENŐ OLDALAK KÉPVISELŐINEK FOGADÓÓRÁI

 <p>Molnár István egyéni képviselő 5. választókerület A molnar.istvan@erzsebetvaros.hu e-mail címen, vagy a 462-3137-es telefonszámon történő megkeresés esetén visszahívom, illetve levélben egyeztetünk a felvetett gondról, problémáról. Szükség esetén felkeresem Önt.</p>	 <p>Nagy Andrea egyéni képviselő 8. választókerület Fogadóórát előzetes megbeszélés alapján, egyeztetett időpontban tartok. Bejelentkezni a +36 1 462 32 26-os telefonszámon lehet. E-mail cím: nagy.andrea@erzsebetvaros.hu Facebook: Nagy Andrea képviselő</p>	 <p>Ripka András önkormányzati képviselő Fogadóóra időpontja: megbeszélés szerint. Bejelentkezés a ripka.andras@erzsebetvaros.hu e-mail-címen</p>	 <p>Sáli Annamária egyéni képviselő 6. választókerület Fogadóórát időpontegyeztetés alapján tartok. Bejelentkezni az alábbi telefonszámon lehet: 06-30-475-6454. E-mail cím: sali.annamaria@erzsebetvaros.hu Facebook / sali.annamaria.momentum</p>	 <p>Szücs Balázs egyéni képviselő 7. választókerület Fogadóórát minden hónap első hétfőjén, 16-18 óráig tartok, valamint előzetes megbeszélés alapján előre egyeztetett időpontban is. Bejelentkezés a +36 20 298 31 69-es telefonszámon. Facebook @azenkepviselom</p>	 <p>Ujvári-Kövér Mónika egyéni képviselő 1. választókerület Folyamatosan várom Önöket fogadóórámra, előzetes bejelentkezés a +36 1 462 3359-es telefonszámon, Facebookon (@ujvarikovermonika) és e-mailben (ujvari-kover.monika@erzsebetvaros.hu) lehetséges!</p>	 <p>Veres Zoltán önkormányzati képviselő Fogadóóra időpontja: megbeszélés szerint. Bejelentkezés a +36 30 486 55 65-ös telefonszámon.</p>
---	---	--	---	---	--	--

ÚJ KÉPVISELŐ A TESTÜLETBEN

Itthon vagyok Erzsébetvárosban

A 2022. június 26-án megtartott időközi önkormányzati választáson Ripka András listás képviselőnk a Fidesz-KDNP egyéni képviselőjelöltjeként legyőzte a baloldali jelöltjét. A sikernek köszönhetően egy új képviselővel bővíthet a Fidesz-KDNP frakciója, és erre a megtisztelő feladatra engem kért fel a párt vezetése.

Véleményem szerint önmagában is nemes dolog, ha valaki képviselői munkára vállalkozik. A másokért való cselekvés, a felelősségvállalás, a közjóért való munkálkodás a keresztény gondolkodás része. Hálás vagyok, hogy a tettek színtere egyben az otthonom is, hiszen én itthon vagyok Erzsébetvárosban. Ebben a kerületben születtem, itt keresztelték meg, majd jártam óvodába és általános iskolába. Itt voltam tinédzser, itt nőttem fel. Felnőttként most itt van a munkahelyem. Ahogy szüleim, úgy a nagyszüleim is itt éltek Erzsébetvárosban.

Huszonhét éves közigazdász vagyok, egyben férj és büszke édesapa, akinek van egy gyönyörű hat hónapos kislánya. Az elmúlt nyolc évben az Erzsébetvárosi Fidelitas soraiban aktivistaként, majd ügyvezető-alelnökként, az utóbbi időben pedig csoportelnökként vettem részt a helyi politikában és a Fidesz támogatásában. A 2019-es önkormányzati választáson az 1. számú választókerület képviselőjelöltje voltam. A személyes

érintettségnek köszönhetően a saját bőrömmön tapasztalom a kerület bajait, tudok az itt élők gondjairól és közelről látom azt, ha rossz irányba haladunk. Az utóbbi években pedig eléggé ingoványos utakra tévedt a kerület.

Önkormányzati munkám során Erzsébetváros történelméből és jellegéből fakadó két fontos pillér, a kultúra és a vallás támogatását fogom leginkább szem előtt tartani. A kultúrát nem elferdíteni vagy üldözni, az egyházakat és a vallást gyakorló embereket pedig nem sértegetni, hanem segíteni kell. Bizom benne, hogy ezen változtatni tudunk, mert így lehet szerintem a legjobban hozzájárulni az emberi méltóságon alapuló polgári értékrend megőrzéséhez és egy jobb Erzsébetváros megteremtéséhez.

Mi lesz veled Klauzál csarnok?

Emlékeznek még, milyen élénk piacélet folyt a Klauzál csarnokban és az előtte levő téren?

Ez sajnos már a múlté, pedig 2015-ben az akkori önkormányzat kétmilliárdért újjátta fel a védett műemlék épületet, amelyet mindenki is nézett magának egy üzleti kör. Ők rendezvényhelyszíneként, szórakozóhelyként láttak fantáziát a csarnokban, és ripsz-ropsz ki is béreltek a 23 bolthelyiségből 14-et. Ezeket az emeleti boltokat azonban zárva tartották, ráadásul a bérleti díjakat sem fizették. Az új ciklusban az önkormányzat a tér felújításával és az úgynevezett „gasztromarket” látványterveivel próbálta meggyőzni a lakosságot a tervezett funkcióváltásról. Ma már pereskedünk az igazunkért, a csarnokunkért. De nézzük a részleteket, hogyan jutottunk idáig.

Az Élhető Erzsébetváros Egyesület önkormányzati képviselőjeként tényfeltárási anyagot készítettem a csarnok helyzetéről, és a nyilvánosság elé tártam az érvényben lévő, az önkormányzat számára előnytelen szerződéseket. Talán nem lep meg senkit, hogy nem akárhogyan állnak a bérlés, bezárás, funkcióváltás hátterében. Ez az üzleti kör az éjszakai élet és a szórakozóhely-lobbi ismert arcából áll, akiknek érdekeltégi körei-

be tartoznak a jellemzően nagy befogadóképességgel, nagy zajjal és szeméttel járó tömegdiszkók és party-hostelek. Nyilván nem zöldséges üzlet üzemeltetésnek szándékával csaptak le a csarnok tucatnyi üzlethelyiségére, a cél az lehetett, hogy a szemben lévő, reggel 7 óráig nyitva tartó szórakozóhely amolyan kiterjesztéseként óriási bulicsarnokká alakítsák a területet.

A gyanús bulicsarnok-konceptiót „gasztromarket” néven mutatták be az önkormányzatnak, amit a kerületvezetés láthatólag örömmel fogadott. Nem úgy az itteni lakók, őket felháborította a piacuk eltűnése és a környék színvonalának további rombolása. Világos volt, milyen típusú működést takar majd az exkluzív hangzó, de a valóságban 1500 négyzetméternyi bulicsarnokot jelentő „gasztromarket” elnevezés. A hatalmas lakossági ellenállást látva az önkormányzat megtorpant, mire válaszul a bérlők zárva tartották az összes bérelt üzlethelyiségüket, tovább amortizálva ezzel a piacot, majd azzal érveltek, hogy az elnéptelenedett csarnokot más módon nem lehet életre kelteni, és amíg nem valósíthatják meg terveiket, addig nem is fogják kinyitni az üzlethelyiségeket. A kerületvezetés

Garai Dóra

önkormányzati képviselő

2021 nyarán majdnem engedett a nyomásnak, és további 15 évre meghosszabbította volna a szerződést, de az Élhető Erzsébetváros Egyesület a lakosság bevonásával tiltakozott az üzleti kör tervei ellen. Emellett többször is jeleztük, hogy ezek a bérlők folyamatosan tartoznak a bérleti díjjal, tehát véleményünk szerint a szerződések felbonthatók.

Hála az elszánt lakosságnak és a civil képviseletnek, a közbeszerzési hatóság valóban problémásnak ítélte meg az önkormányzat által megkötött szerződéseket, ennek hatására végre megindult a szerződések felmondása is. Pereskedés lett az eredmény, és ez a per jelenleg is zajlik. Reméljük, hogy a kerület számára pozitív döntés születik majd, és ha végre-valahára jogerősen lezárul a vita, talán újra elkezdhetünk közösen gondolkodni a csarnok jövőjéről, a piacunkról.

✉ garai.dora@7ker.hu

☎ 06-30/227-4481

🌐 <https://www.facebook.com/groups/elheterzsebetvaros>

🌐 www.7ker.hu

Balog Ibolyára emlékezünk

Fájó szívvel búcsúzik az Erzsébetvárosi Fidesz-frakció Balog Ibolya „Zozo mama” artistaművésztől, aki augusztus elején tragikus hirtelenséggel hunyt el. Balog Ibolya évtizedek óta a VII. kerületben élt, alkotott, munkálkodott, és lokálpatriótaként szívügyének tekintett mindent, ami a városrész fejlődéséhez hozzájárult. Oszlopos és megbecsült tagja volt a kerületi Fidesz-KDNP csoportjának, melynek tagjai családtagként szerették.

Balog Ibolya - vagy ahogy mindenki ismerte, „Zozo mama” - magyar cirkuszművészet különleges egyénisége volt. 1964-ben végzett a Baross Imre Artista-képző Intézetben, a Faludy-ugródeszkacsoportban az első női untermannok (tartóemberek) egyike volt. Miután beleszeretett egy fáklyaszonglórbe, és megszületett a később Zozo bohóc művésznévén sikereket arató fia, átalakult az artista élete. Szíve

mindig is a cirkuszért dobogott: fiával közös bohócprodukcióikkal csaltak mosolyt az arcokra, és a Fővárosi Nagycirkusz minden fontosabb eseményén az előtérben vagy az épület előtt gólyalábon állva, sokszor élő szoborként emelte a rendezvények fényét. A cirkuszművészet népszerűsítése volt az élete. 2016-ban, 70 évesen a múzeumok éjszakája rendezvényen a Fővárosi Nagycirkusz előtti

téren felállította a legidősebb artistaként a leghosszabb ideig tartó, zsonglórmutatványokkal tarkított, gólyalábas fellépés időtartamrekordját. Több mint 80 percen keresztül, megszakítás nélkül, gólyalábon állva varázsolta el a közönséget.

Különleges ember volt. A negyven éven át tartó karitatív munkája során például egyke-rekűn vitte az ebédet az időseknek, hogy egy kis vidámságot

csempésszen a mindennapjaikba. Évtizedeken át ő készítette fel a leendő artistaképzős diákokat a felvételi vizsgára, de az alapokon kívül azt is megtanította nekik, hogy a nevetetés gyógyító erővel bír. Húsvétkor és karácsonykor vidám műsorokkal szórakoztatták a Bethesda, a Heim Pál és a Tűzoltó utcai kórházak kis betegeit. A Fekete Péter rendezte *Lúdas Matyi a cirkuszban* című összművészeti

Benedek Zsolt

önkormányzati képviselő

darabban is csak úgy vállalta el a fellépést, ha egyik tanítványa is vele tarthatott.

Balog Ibolya számos elismeréssel, állami kitüntetéssel büszkélkedett: 2018-ban a korábbi városvezetés Pro Urbe Erzsébetváros díjjal ismerte el művészeti munkáját, 2022 márciusában a köztársasági elnök a Magyar Ezüst Érdemkeresztrel tüntette ki.

Zozo mama 76 éves korában, egy hónappal ezelőtt, tragikusan hirtelenül hagyott itt minket.

forrás: www.fnc.hu

**Isten veled,
Zozo mama,
emléked örökké
őrizzük!**

Bárdi Zsuzsanna
a 2. választókerület képviselője

Az önkormányzat épülete idén is kihelyeztük a szivárványzászlót a Pride-hónap tiszteletére, de fontos, hogy mi az év minden hónapjában és napján ugyanazokat az elveket követjük: Erzsébetvárosban elítéljük a gyűlöletkeltést, kiállunk a szabadság, az emberi méltóság mellett. Képviselőként és magánemberként is úgy gondolom, a sokszínűség érték, amit védelmeznünk kell.

A kockás füzetből a kockás ingig

Vége van a nyári szünetnek, egyszerre több százezer gyermek és fiatal zsbongása töltötte meg az iskolaépületeket, tantermeket. Mindannyian tudjuk, hogy elképesztően nehéz tanév vár a diákokra, pedagógusokra és a szülőkre is. Diákok szerveznek megmozdulásokat már a tanév legelején, pedagógusok tüntetnek a jogaikért, a tisztességes munkabéért, felemelik szavukat a mérhetetlenül sok - és sokszor felesleges - túlmunkával járó kötelezettségek csökkentése, a gyerekek túlterhelése miatt.

A diákok kockás ingben demonstrálnak, így szeptember

másodikán mi is kockás ingben dolgoztunk kollégáimmal, hogy felhívjuk a figyelmet a szakmai párbeszéd mindennemű hiányára, a tanárokhöz való méltatlan viszonyulásra és az oktatási rendszerben dülő méltatlan körülményekre.

Itt, Erzsébetvárosban, szűk lakókörnyezetünkben különös figyelemmel igyekezünk lehetőségekhez juttatni a diákságot, esélyegyenlőséget biztosítva számukra. Érdemes követni ösztöndíj-, jogosítvány-, roller-, kerékpár- és egyéb, kifejezetten iskolások számára kiírt pályázatokat.

www.erzsebetvaros.hu

Engedélyköteles átalakítások

Jogos közösségi felháborodást keltett a Dob utca 53-as szám alatti épület, a Schwarz-ház földszintjén a homlokzat eredetétől teljesen eltérő beépítése. A meghökkentő látványra egy - az épített örökségünk iránt felelősséget érző - lakó hívta fel a figyelmet.

Szeretném, ha mindenki előtt egyértelmű lenne: a homlokzatokon nem lehet csak úgy bármit átalakítani. Egy ablakcsere, erkélyátalakítás, egy átfestés is lehet engedélyköteles, a belvárosban ráadásul jellemzően az. A műemlék épületek esetében még a lakáson belül is lehetnek kötelezettségek a fenntartással, megmaradással kapcsolatban a lakóknak. A Schwarz-házra is vonatkozik, hogy a szabályokat be kell tartani, tehát bármilyen, a homlokzati megbontó átalakításhoz városképi

hozzjárulás szükséges. Egyeztetve a Főépítési irodával megtudtam: ilyen bejelentés az önkormányzathoz ezzel az ingatlannal kapcsolatban nem érkezett, ezért hivatalból megindítottuk az úgynevezett településképi kötelezési eljárást az ügyben.

Ez és a Klauzál utca 17. szám alatti üres telek esete - ahol a kormányhivatalt kellett felkérnünk, hogy szólítsa fel a tulajdonost a balesetveszélyes kerítés helyreállítására - is jól mutatja, hogy a lakói bejelentések és visszajelzések mennyire fontosak.

Kérem a lakókat, jelezzék elérhetőségeimen, ha hasonló problémákat tapasztalnak.

Fogadóórát egyeztetett időpontban tartok. bardi.zsuzsanna@erzsebetvaros.hu 06-1/462-3258 / munkaidőben www.facebook.com/bardi.zsuzsanna.momentum bardizsuzsa

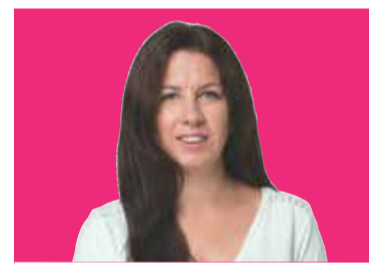

Indul a tanév

Elkeserítő látni, hogy 2022-ben még mindig családok ezreinek okoz megoldhatatlan nehézséget az iskolakezdés időszaka. Tudjuk, hogy a hátrányos helyzetű családok nehézségeinek leküzdésében kulcsfontosságú szerepe van az oktatási intézmények minél szélesebb körű támogatásának, a tanuláshoz szükséges felszerelések meglétének.

A Momentum-frakció tagjaiként évek óta igyekezünk enyhíteni a hátrányos helyzetű családok iskolakezdési nehézségein. Tagságunk adományából több erzsébetvárosi iskolás teljes tanszercsomagját sikerült ismét beszerezni, idén a Kertész utcai Családok átmeneti otthonának útmutatása alapján állítottuk össze a csomagokat.

Sikeresebb tanévet kívánunk minden iskolásnak!

BÓNUS ÉVA

a 10. választókerület képviselője

Egységes parkolás a fővárosban

Fővárosi döntést követően szeptember elején megváltozott, egységessé vált a parkolás Budapesten. Tíz év után most először nyúltak a tarifákhoz, mostantól Belső-Erzsébetvárosban (a Kiskörút és az Izabella-Rejtő Jenő-Szövetség utca vonala közötti rész) 600, míg Külső-Erzsébetvárosban 450 forintos díjjal kell számolni. Mostantól az egész kerületben maximum három órára lehet megváltani a parkolójegyet, továbbá a belső részekben este 10-ig, míg a külső részekben este 8-ig tart a fizetős időszak.

Részletes összefoglaló az EVIN Zrt. Facebook-oldalán és honlapján. <https://www.facebook.com/evinzrt>

<https://erzsebetparkolas.hu/>

Nem ültethetünk, mégis növényesítünk

A körzetemhez tartozó Garay-Hernád utca sarokhoz kikerültek azok a planténerek, amelyek reményeink szerint a jövőben sikeresen akadályozzák majd a szabálytalan parkolást, ami korábban rendre gátolta az itt elhaladó trolit a kanyarodásban. Több hivatalos, önkormányzati, BKK-s bejárás után jutottunk erre a megoldásra, ami sokkal barátságosabb bármilyen betontuskónál.

A planténerekbe növények kerültek, amelyeket az itt lévő közművek miatt sajnos nem lehetett a földbe ültetni. A zöldítés folytatódik: az őszi folyamán kerületszerte tucatnyi helyre ki fiatal fákat planténeres formában.

Kérdés és válasz

Facebook-oldalomon az alábbi kérdést tette fel az egyik lakó: a Thököly út a széles járdáival nem tartozik a kerülethez? Ott is szívesen látnánk néhány fát! Mi is az ön választókerületéhez tartozunk!

Megválasztam a kérdést, de szeretném a nagy nyilvánosság előtt is elmondani: a Thököly út erzsébetvárosi szakasza fővárosi fenntartású, ott a kerület nem tud gyakorlatilag semmit sem csinálni, még planténert elhelyezni sem. Kollégáimmal felvettük a kapcsolatot a főváros illetékes osztályával, és jeleztük, hogy lenne lakossági igény azon az útszakaszon is zöldítésre. Kövessék a Facebook-oldalamat, ebben a témában is jelentkezni fogok posztommal.

Hívogatóan színes lett a Százház park a nyáron kihelyezett új napvitorlával, és a gyermekükkel érkezők el tudják mesélni azt is, hogy mennyire hasznos a forró nyári napokon ez az új beruházás.

Sulikezdet - információs csomag

A szeptember mindig izgalmas hónap, olyan, mintha az év újrakezdődne a nyári szünet után. Ez az iskolások életben igaz is, minden tanév egy új kezdet, az új lehetőségek kezdete, és a fogadkozások ideje is. Erzsébetvárosban több ezer iskola vette elő az iskolatáskát, és sok százan most először lépték át tanulóként az iskola küszöbét. Nekik és szüleiknek szeretnék segíteni összefoglalóval.

Kezdőcsomag Nem könnyű pillanat egyiküknek sem, de akik számára még újdonság az iskola, akik még nem biztos, hogy barátok közé érkeztek, akiknek most

Kötelező olvasmányok jogtisztán a netről A kötelező olvasmányok beszerzése még antikváriumból is szép summára rúg egy tanév alatt. Akinek valamelyik könyv nem sorakozik a könyvespolcán, annak javaslom a Magyar Elektronikus Könyvtár weboldalán (mek.oszk.hu) meglátogatását, ahol a legtöbb kötelező olvasmány megtalálható, online és letölthető formátumban is.

kell elengedniük anyukájuk kezét, talán még nehezebb. Hogy számukra is könnyebb legyen a sulikezdet, kis ajándékkal köszönti őket önkormányzatunk, a hagyományok szerint egy tornaszakban érkezett hozzájuk a megkezdés.

Tanszer- és ruhaadomány Igyekeztünk azoknak a családoknak is segíteni, amelyeknek a jelen gazdasági helyzetben problémát okoz a tanévkezdés. Lehet, hogy a tankönyv ingyenes, de kell új cipő, ruha, és a tornadressz, a teli tolltartó, a füzetek beszerzése pénzbe kerül. Az MSZP-frakció tanszeradományát a Mozgáscentrumban adtuk le, onnan a kerületi iskolásokhoz juttatja el a Humányszolgáltató az adományokat. Szeptember 27-én ruhaosztásra várunk mindenkit a Dob utca 65. szám alatti Piros pontban.

Zeneiskola a szomszédunk Megnyitotta kapuit a Damjanich utca 4. szám alatt a Molnár Antal Zeneiskola. A kerület összes iskolájában jelen lévő oktatási intézmény ebben az épületben saját hangversenytermet szeretne majd kialakítani, és szeretettel várják a környék lakóit nyilvános rendezvényeikre. Részletesebben *Új helyen, régi értékekkel nyitott a zeneiskolánk* címmel a kerület honlapján olvashatnak a zeneiskoláról. (www.erzsebetvaros.hu)

Nem tartok havi vagy heti fogadóórát, megbeszélés, egyeztetés után, a hét bármelyik napján lakóim rendelkezésére állok. Keressenek a 06-1/462-3106-os irodai telefonszámon, vagy közvetlenül elérhetnek a 06-30/900-3311-es mobilszámon.

Pályázatok Nem kell különösen messzire menni, hogy iskolásoknak szóló pályázatot találjanak a kerületiek. Erzsébetvárosban lehet pályázni jogosítvány megszerzésének támogatására, roller, bringa beszerzésre, művészeti és sporttámogatásra, fiatal tehetségek pályázatát is kiírja a kerület, táborozási, sőt ösztöndíjpályázatunk is van. Keressék az aktualitásokat a kerület honlapján.

DEVOSA GÁBOR
a 9. választókerület képviselője

Bónusz hír: megnyitott a Varázsdoboz

Mindenkinek, gyermeknek, szülőnek, nagykiknek és tesóknak is szükségük van néha egy varázsdobozra, hogy az élet könnyebb, szebb, mosolygósabb, a világ pedig nyitottabb és színesebb legyen. Szerencsére most már nem kell messzire menni - csak a Dob utca 27-ig -, hogy megtalálják a saját Varázsdoboz Fejlesztő Központ és Játszóházukat az erzsebetvárosiak. A Varázsdoboz szolgáltatásai elsősorban a

sajátos nevelési igényű, illetve a kisebb-nagyobb problémákkal küzdő gyermekek számára jelentenek biztonságos szakmai környezetet, de azokat a szülőket is várják gyermekeikkel, akik csemetéjük fejlődését szeretnék segíteni. Ha ügyetlenül mozog, ha nehezen tanul, ha nem tud beilleszkedni, ha gondok vannak az iskolással, amikor előkerülnek a kamaszkori problémák, akkor itt található segítséget. Gyógytornász, pszichológus, csoportfoglalkozások, logopédus, mozgásfejlesztés, és tucatnyi lehetőség, amelyet www.varazsfejlesztzo.hu oldalon megtalálhatnak.

Éljenek a lehetőséggel.

DR. KISPÁL TIBOR
az 3. választókerület képviselője

Lezajlott a nyári nagytakarítás, az Erzsébetváros Kft. munkatársai a hagyományos hétköznapi takarítás mellett szeptember elejére minden járdát, utcásarkot, szegletet lefertőtlenítettek. A biofertőtlenítés emberre és állatra veszélytelen. A kipermetezett szer nemcsak elpusztítja a kórokozót, de olyan anyaggal is lefedi a felületeket, amely hosszú időn át megakadályozza a letelepedő kórokozók szaporodását.

Módosítottuk a 2022-es évi költségvetést, így **65 millió forinttal magasabb keretösszegeből** gazdálkodhat a köztisztaságért felelős cég ebben az évben. A **30 százalékkal megemelt létszám** kapacitásbővítéssel is járt, így lehetőség nyílt arra, hogy a vendéglátással erősen terhelt belső-erzsébetvárosi területen a **hajnali órákban takarítsák ki** az utcákat. Az itt élő lakosság visszajelzéseit, pozitív és jobbitó szándékú javaslatokat köszönöm, és

Az egész kerületben, de a turizmussal érintett területeken különösen fontos, hogy a korábbi évek tapasztalatait tervszerűen hasznosítsuk a takarítás, a növényesítés és a közbiztonság területén. A nyári hónapok mindhárom körben kiemelkedően eseménydúsak voltak, összefoglalómban röviden igyekszem a legfontosabb témákat kiemelni.

kérem, keressenek elérhetőségeimen ötleteikkel, jelezzék problémáikat.

Az **Erzsébetváros Kft. elérhetőségein** ugyancsak megtehetik bejelentéseiket, feltehetik kérdéseiket. A www.efebe.hu weboldal online felülete bármikor a lakók rendelkezésére áll, és ugyanezen az oldalon a takarítási ütemtervet is megtalálják. E-mail: info@efebe.hu.

Hagyományosan lesz **őszi nagytakarítás** is, amikor a fertőtlenítés mellett a lombot, a nem örökzöld növények lehullott leveleit is összegyűjtik. Ennek időpontjáról az Erzsébetváros Hírei és a

saját Facebook-oldalomon is tájékozódhatnak.

Szeptember harmadik hétfőjén, a **takarítás világnapján közönségi takarítással** veszi kezdetét **köztisztasági kampányunk**, amely a lomtalanítás utáni takarítással zárul. Ezekben a hetekben az Erzsébetváros Hírei Facebook-oldalon nagyon sok témát körbejárunk a szelektív hulladékgyűjtéstől a hulladéklerakó udvarok használatán keresztül a növényesítésen át. Megismerhetik majd a takarítógépeket, és betekinhetnek a Tiszta7 hétköznapijaiba is. Várjuk jobbitó szándékú visszajelzéseiket, üzeneteiket.

Növényesítés

Ahogy látható is, minden parkunk virágzik, az aszály ellenére is sikerült megoldani, hogy ne égjen ki a fű és a növényzet. Legutóbb a mi körzetünkben, a Szenes Hanna parkban készült el az időzített, víztakarékos öntözőrendszer.

Ősszel a kertészet ismét ültetésekbe kezd, kicserélik a virágzó növényeket, folytatódik a planténeres fák kihelyezése, és a faültetések is megkezdődnek.

Idén is október legvégén, november elején kerül sor az oszlopos virágtartó edények ürítésére, kérem, jelezzék nekem, hogy a beszédett muskátlikból szeretnék-e társasházaiukba, lakásaikba elvinni. Az ingyenesen elvihető növényeket át kell teleltetni, földlabdában tudják hazavinni őket a lakók. Kertészetünk vállalja a növények összegyűjtését és átadását. Az időpontokról tájékozódhatnak majd Facebook-oldalainkon.

Közbiztonság

Idén tavasszal megkezdődött a **térfigyelő rendszer megújítása, és megújult a térfigyelő központja is.** A modern informatikai háttér, a hálózat fejlesztése, az elavult kamerák cseréje várhatóan szeptember végére fejeződik be. Első körben **40 kamerát cseréltek le, ezt ősszel újabb 40 térfigyelő kamera cseréje követ.** A tervek szerint jövőre a teljes térfigyelő-hálózat megújul.

A nyári időszakra **rendészetünk megemelt létszámú járőrszolgálat**tal járult hozzá a belső-erzsébetvárosi terület közbiztonságához, az ERI munkatársai megerősített szolgálatot látnak el szeptember végéig. A lakossági bejelentéseket a 06-1-461-9040-es, nonstop hívható telefonszámon és a diszpecser@evkf.hu elektronikus levelezési címen fogadják.

A kerület rendőrkapitányságával is folyamatos a kapcsolatunk. **Ősszel lakossági fórumot tervezünk,** és dr. Oláh Lajosnak, a kerület országgyűlési képviselőjének kezdeményezésére **minden kedden fogadóórát tartanak** a kerületi rendőrkapitányságon a helyi lakosok részére. A fogadóórák regisztráció után látogathatók, bejelentkezni a 06-1-461-8110-es telefonszámon lehet.

RIPKA ANDRÁS, A RÉGI-ÚJ KÉPVISELŐ:

„Nekünk Erzsébetváros az első”

A kormánypart jelöltje nyerte a június 26-án megtartott időközi választást Erzsébetváros 4-es választókerületében. Ripka András jelentős önkormányzati tapasztalattal rendelkezik, hiszen korábban a polgármesteri hivatal ingatlankezelő cégénél dolgozott, majd a Fidesz listáján szerzett mandátumot. Kérdéseinkre a régi-új képviselő írásban felelt, minthogy válasza júliusi számunk lapzárta után érkezett meg, az interjút most közöljük.

Milyen feladatok megoldását tartja a legfontosabbnak Erzsébetváros 4-es számú képviselői körzetében?

- Fontos feladatnak tartom, hogy választókerületem lakóival folytatott folyamatos kommunikáció által be tudjam csatornázni a képviselő-testület munkájába a felmerülő problémákat. Kiemelten figyelmet fogok fordítani a Liget City Projekt sorsára, hiszen ez a tervezett építkezés fontos szerepet játszott a választási kampányban is. A köztisztaság és a közrend hanyatló állapotán mindenképpen szükséges a változtatás, elfogadhatatlan, hogy az önkormányzat százmilliókat költ el úgy takarításra, hogy az nem szolgál a városrészben lakók megalégedésére.

Ön szerint milyen kerületi szintű döntésekre, programokra van szükség?

- Nagyon örülök neki, hogy a jelenlegi önkormányzati vezetés sok olyan programot

megtartott, amelyet a Fidesz vezetett önkormányzat honosított meg kerületünkben (kamerapályázat, hevederzár-pályázat stb.). Fontosnak tartom ugyanakkor, hogy az elvett juttatásokat (húsvéti sonka, karácsonyfa, lecsócsomag, Erzsébet-kártya, önkormányzati taxi stb.) minél hamarabb sikerüljön visszailleszteni kerületünk életébe. Jól látható, hogy a baloldali városvezetés nem tudja kezelni a kerület belső részein kialakult áldatlan állapotokat sem. Minden erzsébetvárosi polgár megérdemli az éjszakai nyugodt pihenést, ezért az önkormányzat egyik fontos feladatának érzem a bulinegyed okozta problémák megoldását.

Ön mit javasol, mit kellene tenni ennek érdekében?

- Fontos lenne, hogy az önkormányzat biztosítani tudja a lakók éjszakai nyugalomát, ennek érdekében véleményem szerint az

önkormányzatnak határozott lépéseket kell tennie. A Fidesz-frakció, ahogy eddig is, a jövőben is, a kerületi lakók oldalán áll.

Megítélése szerint milyen irányba halad a kormány és az önkormányzatok kapcsolata?

- Mint a kormányzó párt képviselője úgy látom, hogy a kormány pártállástól függetlenül minden önkormányzattal korrekt kapcsolatra törekszik. Remélem, hogy a jelenlegi önkormányzati vezetés is ebbe az irányba mozdul el.

Erzsébetvárosban lát-e lehetőséget a harmonikus együttműködésre a többségi koalíció és a Fidesz-frakció között?

- Sajnálatos, hogy az eddigiekben a baloldali koalíció a Fidesz-frakció egyetlen javaslatát sem hallgatta meg, csupán kioktató stílusban lesöpörte azokat az asztalról. Jól láthatóan ezt a hozzáállást a választók értékelték is. Az elért választási eredményemmel a Fidesz adja a legnagyobb frakciót a VII. kerületi képviselő-testületben, ami óriási felelősséggel jár. Nekünk Erzsébetváros az első.

B. J.

KÖZÖSSÉGI KÖLTSÉGVETÉS 7

Önök döntöttek: legyen zöldebb Erzsébetváros!

Több százan írták meg augusztusban a véleményüket arról, hogy a körzetükben milyen fejlesztéseket szeretnének még ebben az évben. Mint ismeretes, az önkormányzat 60 millió forintot különített el a 2022-es közösségi költségvetésre, így a tíz körzetben körzetenként hatmillió forint sorsáról dönthettek a lakók. Az ötletgyűjtési szakasz június végéig tartott, az önkormányzat kiértékelte a javaslatokat, és július közepétől lehetett szavazni a beruházásokra: mitől lehet élhetőbb, szebb a kerület? Augusztus végén lezárult a voksolás, az önkormányzat mindenkinek köszöni az együttműködést. A mi pénzünk, a mi döntésünk, a mi otthonunk! A legtöbb szavazatot körzetenként a következő ötletek kapták:

1. Napelemes, tömörítő, okoskuka kihelyezése a Kazinczy utcában
2. A zöldterület felújítása a Janikovszky parkban
3. Szépítsük meg a Lövölde teret növényekkel, szemetes edények cseréjével
4. Miyawaki-erdő a Rottenbiller utca és a Damjanich utca kereszteződésében
5. Varázsoljuk közösségi térré az Almássy utcát
6. Az Alsó erdősor utca erdősítése
7. Napvitorlák a Magonc Óvoda hátsó játszótérére
8. Faültetés a Péterfy Sándor utcában, legyen zöldebb a Péterfy
9. A Damjanich utca és környékének zöldítése
10. Fejlesztő játékokkal a gyerekekért az erzsébetvárosi játszótéren

Ingyenes masszázskorúaknak

Látássérült masszörök szeptember 26-tól hat alkalommal térítés nélkül masszíroznak 65 évesnél idősebb VII. kerületi lakókat a Bischitz Johanna Mozgáscentrumban (Lövdöde tér 6.).

Az ingyenes masszázst az a pályázat teszi lehetővé, amelyet Erzsébetváros önkormányzata írt ki a kerületben működő civil szervezetek számára programjaik támogatására. A „Látássérültek az erzsébetvárosi idősekért” nyertes pályázat keretén belül a Vakok és Gyengénlátók Közép-Magyar-

országi Regionális Egyesülete lehetőséget kapott arra, hogy a VII. kerületi 65 év feletti idős emberekkel megismertessék a gyógymasszázs kedvező hatását fizikai és szellemi frissességük megőrzésére. Mint pályázatban olvasható: „A masszörök szakmájukon, hozzáértésükön keresztül az emberek lelkéhez is eljutnak, ami az idős emberek esetében talán fontosabb, mint a fizikai érintkezés.”

További tudnivalók és jelentkezés:
+36-70-773-3988.

Ingyenes kiegészítő egészségügyi szolgáltatások Erzsébetvárosban

gyógytorna

- csoportos és egyéni foglalkozások
- gerinctorna
- felső végtag torna
- átmozgató ülőtorna
- alsóvégtag torna

pszichológiai terápiák

- csoportos és egyéni foglalkozások
- autogén tréning, relaxáció
- dohányzásról való leszoktatás
- krízishelyzetek kezelése
- gyászfeldolgozás
- női szerepek

dietetikai tanácsadás

- csoportos és egyéni foglalkozások
- dietetikai tanácsadás
- testösszetétel vizsgálata
- online szakorvosi konzultáció
- diétás étrend összeállítás

Bejelentkezés: Hétfő-Péntek 10:00-14:00

+36 30 871 1027 nondoktor@bjhuman.hu

1071 Budapest, Peterdy u. 16

Lakberendezés és terápia

A Home Therapy Kisdiófának 35 ezer követője van a Facebookon. A Kis Diófa utcai lakberendezési bolt kedvelt helyük a szép tárgyak rajongóinak. A 26 négyzetméteres kis üzletben a Zsolnay porcelántól a szecessziós asztali lámpáig minden kapható. Meglepően olcsón.

- Mi nem vagyunk elit bolt - mondja a tulajdonos, Hegedűs Ibolya. - Amikor hét éve megnyitottunk, eldöntöttünk: olyan helyet szeretnénk, ahol mindenki találhat kedvére való lakberendezési tárgyakat akár egy-két ezer forintért is.

Nem véletlen a névválasztás sem. A Home Therapy Kisdiófa Ibolya hivatására utal: klinikai pszichológus, családterapeuta. Szerinte a szép tárgyaknak gyógyító hatásuk is van: harmonikusabbá, meghittebbé teszik az otthonunkat.

Ibolya 18 éves koráig az édesanyjával élt Üllön, a szegényes lakásban nem volt külön szobája. Miután elköltözött, sokáig albérletezett.

- Amikor önálló életet kezdtem, fontossá vált, hogy csakis olyan tárgyakkal vegyem körül magam, amelyek az én ízlésvilágomat tükrözik. Egy idő után annyi minden összegyűlt, hogy bútorozatlanul vettem ki albérleteket.

A Kazinczy utcában járt az ELTE pedagógiai karára magyar-történelem szakra, s megszerette Erzsébetvárost. Itt vásárolt később lakást, és már 17 éve lakik a kerületben. Közben elvégezte a pszichológia

szakot is, és megismerkedett párjával, Vendivel, az asztalossal. Közös álmuk lett, hogy egyszer lakberendezési boltot nyissanak. Ibolya arra vágyott, hogy a lelkiileg megterhelő munkája mellett kreatív dolgokkal is foglalkozhasson, Vendi pedig arra, hogy a ronda beépített konyhabútorok gyártása helyett antik tárgyakat restauráljon, újakat alkosson.

Ibolya édesanyja 2010-ben meghalt, ő hárommillió forintot örökölt.

- Úgy döntöttünk, belevágunk egy olyan vállalkozásba, ami számunkra nem munka, hanem szívügy. Amit annyira szeretünk, hogy akkor is megéri, ha belebukunk. Akkoriban találtam rá a Kis Diófa utcában egy évek óta lezárt, romos önkormányzati helyiségre. Megkaptam a bérleti jogát, aztán az örökségemből fél év alatt felújítottuk, és

megnyithattuk a lakberendezési boltunkat. Ma már kevesebbet rendelék pszichológusként, hogy az üzletben is lehessenek. Érzelmileg nagyon feltöltöttek ezek a tárgyak, de legjobban megtalálni szeretem őket.

A pandémia előtt Ibolyaék többször is kiutaztak francia bolhapiacokra, ahol rengeteg gyönyörű antik tárgyra lehet bukanni. Itthon nehezebb a beszerzés: sok mindent

Sándor Zsuzsa

felvásároltak már a befektetők, és eladták külföldön. Persze idehaza is csodás tárgyak kerülhetnek elő hagyatékokból, padlásokról vagy akár az Ecséri piacról. Meséli Ibolya, például Visegrádon túl egy parasztházban megtetszett nekik egy tálalószelekrény. A döngölt földön állt, viharverten, mégis megvették.

- Vendi felújította, és nagyon szép kiszekrény lett. Bevittük a boltba, két évig senki sem vette meg. Nemrég adtuk el 150 000 forintért, ami jó ár. Ha viszont azt nézzük, hogy a párom másfél hónapig naponta nyolc órát dolgozott rajta, anyagilag nem érte meg.

Ibolya úgy érzi, ezek a tárgyak letűnt korokat idéznek meg. Olyan világot, ahol a kézműves munkát még megbecsülték, igény volt rá. Szerinte a régi tárgyaknak nemcsak történetük van, de a jövőnk miatt is fontosak. A mai örült tömegtermelésben minden arra ösztönöz, hogy ami nem kell, dobjuk ki, vegyünk újat. Holott tudjuk, hogy túlfogyasztási hajszája már az egész bolygót veszélyezteti. Ezért a régi tárgyak megmentése, újrahasznosítása a Földnek is jót tesz.

A Home Therapy Kisdiófa sok mindent túlélte már, még a Covidot is. Am azt, hogy a mostani hatalmas rezsiemeléseket túlélje az üzlet, nem tudja Ibolya. Mivel a megrendelések nagy része az internetes oldalukról jön, gondoltak arra is, hogy felszámolják a boltot, és csak online árusítanak. Anyagilag biztosan könnyebb lenne. Csak épp a lényeg veszne el.

Jánosi Veronika vagyok, harminchét éves, egy erzsébetvárosi bérház első emeletén lakom. Huszonegy éve ugyanabban a lakásban. Megszoktam már, a lépcsők sem okoznak gondot, pedig semmit sem látok. Nincsenek vizuális emlékeim a világról: hat hónapra születtem, az orvosok megpróbálták a bal szememet megmenteni, de nem sikerült. Így maradtam vakon. Jelenleg civil szervező vagyok, a Közösség lámpásai online klubot vezetem a kerületi sors társaknak.

SZERETNÉM, HOGY ÉP BARÁTAIM IS LEGYENEK

Vakon élni Erzsébetvárosban

Dabason laktunk a szüleimmel, az édesapámra nem emlékszem, egyéves voltam, amikor meghalt. Édesanyám egyedül nevelt fel, takarított, abból éltünk. Minden reggel behozott Budapestre a vakok óvodájába, majd a vakok iskolájába, munka után értem jött, és hazautaztunk. Nem akarta, hogy bentlakásos kollégista legyek. Túl-féltett, amit most már bánok. Nem mindig volt türelme hozzám, ha észrevette, hogy ügyetlenkedem, rám szólt: „Hagyd abba, te nem látsz, úgysem tudod megcsinálni.” Nagyon szerettem édesanyámat, de jobb lett volna, ha önállóságra nevel. Ma már a vakok iskolájában első osztálytól tanítják a gyerekeknek a közlekedést. Mi annak idején hetedikben kezdtük el, túl későn, és a mozgásomban sok minden rosszul rögzült. Nehezen tudok átmenni a zebrán egyedül, mert nem tudom tartani az egyenes irányt. A vakok iskolájában szegregált közegbe kerültem. Alig találkoztam épekkkel. Anyukám azt mondta: az egészségeseknek kutya kötelességük segíteni nekem. De szerintem a világ nem így működik. Nem számíthatok arra, hogy mindig mellettem lesz valaki.

Édesanyámat 2006-ben veszítettem el. Már senkim sincs.

Tizenhat éves voltam, amikor Budapestre költöztünk, estin végeztem el egy egészségügyi szakközépiskolát, látó osztálytársakkal együtt. Ők jóval idősebbek nálam, tanítás után siettek haza a családjukhoz. Nem sikerült összeharatózkodni velük.

Tanultam szóni, kosarat fenni is, de rossz a kézügyességem. Csúfoltak emiatt olykor

a gyengénlátók is. Egyszer egy közös kiránduláson megkértem őket, segítsenek vizet önteni a palackomba. Egyikük megjegyezte: „Ennyit már magadtól is megcsinálhatnál ilyen idősen.” Azóta ez a társ is szinte teljesen megvakult, és most már érti, miért esett ez nekem akkor annyira rosszul.

Nagyon szeretem az embereket, és szívesen segítek nekik. Például a szomszédasszonynak én szoktam elmagyarázni, hogyan találhat meg valamit az interneten. Egy tanfolyamon tanultam a számítógépek használatát beszélő programokkal. 2014-től vagyok a Vakok és Gyengénlátók Közép-magyarországi Regionális Egyesületének (VGYKE) munkatársa, közösségi civil szervező. Az egyesület indította el a Közösség lámpásai klubhálózatot a sors társaknak, és jelenleg már tizennégy kerületben vagyunk jelen. Elvégeztem ehhez is egy tanfolyamot, konfliktuskezelést, közösségszervezést tanultam. Meg pályázatírást. 2017 óta a hetedik kerületben vezetek klubot. A pandémia előtt a K11-ben jöttünk össze, aztán a Covid miatt már csak a virtuális térben, a Facebookon találkoztunk. Jelenleg is itt vezetem a kerületi online klubot. Az a feladatom, hogy a fogyatékosokat érintő információkat osszak meg, megírom, milyen támogatásokhoz, szolgáltatásokhoz lehet hozzájutni. Azelőtt szerveztem szabadidős programokat, színház- és múzeumlátogatásokat is, viszont ehhez látó társak segítsége is kell. Nehéz rávenni az embereket, hogy kimozduljanak otthonról.

Tanulom a videoszerkesztést is, elindítottam egy új sorozatot az online klubban, a hetedik kerület nevezetességeit mutatom be a vakoknak. Az első részben a Rózsák terét, mert sokat üldögéltünk ott az édesanyámmal. Egy látó kolléga adott fotókat a helyről, én pedig hangalámondással olvasom fel a tér történetét. A helyi önkormányzat és a szociális intézmények vezetőivel is szeretnék interjúkat készíteni a minket érintő kérdésekről.

A VGYKE támogatói szolgálatot is létrehozott, például segít nagyobb bevásárlásokban. Tagja vagyok a Siketek és Vakok Országos Egyesületének is, mert a bal fülemre alig hallok. Tőlük is kapok segítséget. Ruhát egyedül nem tudnék venni, nehezen jegyzem meg, melyik milyen színű. Azt tudom, hogy a piros meleg szín, a fekete sötét, a fehér pedig világos.

Hogy mire vágyom? Leginkább arra, hogy mindig el tudjam tartani magam, és legyenek barátaim. Az épek között is. Szeretnék párra találni, teljes életet élni.

Néha elképzelem, milyen lenne, ha látnék, és arra mehetnék, amerre csak akarok. Fantasztikus szabadság lehet! De én már nehezen tudnék ennyi pluszinformációt feldolgozni a világról, látó módon gondolkodni.

Mindig elfoglalom magam így is. Ha sírálnék, hogy vak vagyok, azzal nem jutnék előre. Nekem ilyen az életem, ebből kell kihozni mindent, amit lehet.

Lejegyezte: Sándor Zsuzsa

Csupán egyszerűnek kell lenni és őszintének

CSÁKÁNYI ESZTER BEMUTATÓJA A SPINOZÁBAN

Az idei 20. Spinoza Zsidó Fesztivál egyik ősbemutatóját Sándor Anna, a magánszínház alapító vezetője írta, Czeizel Gábor rendezte. *Albina - A nő a Nobel-díj mögött* című monodrámában Vas Albinát, Kertész Imre író első feleségét Csákányi Eszter alakítja. A Kossuth-díjas színésznő a kerület több teátrumában is játszik. Lapunknak az új színházi évad kapcsán félelméről is beszélt.

Az Örkeny Színház tagja, de szeptemberi bemutatókon szerepel a Madách Színházban és a Spinozában is. A munkán kívül más is köti a hetedik kerülethez?

- Az egész gyerekkorom. A Garay utca 50.-ben volt egy gyönyörű négyszobás polgári lakásunk, szemben a Garay piaccal. Imádtam azt a lakást, a legfelső emeleten laktunk, és az ablakból az eget láttuk. Ez annyira megmaradt bennem, hogy ma is olyan lakásban lakom, ahonnan az ég látszik. De nemcsak az otthonunkat szerettem a hetedik kerületben, hanem az egész környéket, amely tele volt árusokkal, kis boltokkal, műhelyekkel, kocsmákkal. Mozgalmas, színes, zajos élet folyt itt. Ezt a környéket nevezték Csikágónak is, de én sohasem féltem itt. Aztán a szüleim eladták a lakást, és átköltöztek a Rózsák terére.

Ott is jól érezte magát?

- Oda már kevesebb szál kötött, és fájdalmasabb emlékek. A Garay utcai harmadik emeleti lakásból azért jöttem el a szüleim, mert az édesanyám nagyon beteg lett. A Rózsák terén sokkal kisebb földszinti lakásba költöztek. A nővérem már nem lakott otthon, nekem még volt egy kis cselédszobám, de akkor már a Nemzeti Színház stúdiójában játszottam, önálló életet kezdtem.

Mit gondol, Erzsébetváros mennyire alkalmas arra, hogy a főváros kulturális negyede legyen?

- Ez a kerület a régi pesti hangulatos kis utcáival mindenre alkalmas. Még a lerobbant helyeken is ki lehet alakítani izgalmas közösségi tereket, kulturális létesítményeket. Ez nem a környéktől függ, hanem a szán-

déktól és az ízléstől. Látok negatív példát is: a Madách téren felállított Sisi-szobor szerintem ronda, és egyáltalán nem oda való. Ugyanakkor az Örkeny Színház is használja a Madách teret, minden évben itt rendezzük meg az évadnyitó Örkeny kertet, amikor igazi fesztiválközponttá alakul át a tér.

Ebben az évadban tíz előadásban játszik az Örkenyben, és sok más helyen is fellép. Nagyon elfoglalt színésznő. Miért vállalta el mégis Albina szerepét a Spinozában?

- Mert nagyon jó az az anyag, amit Sándor Anna, a Spinoza vezetője írt, és mert elfogadta a javaslatomat, hogy ez felolvasószínház legyen. A jelenlegi leterheltségem mellett nem lett volna kapacitásom ennyi szöveget megtanulni. A felolvasószínháznak Nyugaton és idehaza is nagy hagyománya van, magam is többször részt vettem ilyen produkcióban. Ezek teljes értékű színházi előadások. A Spinozában is diszlettel, jelmezzel mutatjuk be az *Albina - A nő a Nobel-díj mögött* című monodrámát.

Egyébként ön hallott korábban Vas Albináról?

- Nem, soha.

Ezzel nincs egyedül: a Spinoza felmérést végzett: nyolcvanöt megkérdezett közül egy tudta, hogy Vas Albina Kertész Imre Nobel-díjas írónk első felesége volt. A történetét Sándor Anna kutatta fel és dolgozta fel. Albina szabadkai nagypolgári zsidó családban született 1920-ban, túlélte a náci megszállást, a Gestapo kínzásait, később a kommunizmus rémtetteit, a kistar-

csai internálótáborát is. Kertész Imrével 42 évig élt együtt. Noha Albina hét nyelven beszélt, teherautó-sofóként, majd pincéreként dolgozott, ő tartotta el a férjét is, hogy írni tudjon. Mi az, ami igazán megragadta Albinában?

- Ő iszonyatosan erős, bátor és vagány nő volt, igazi túlélő. Borzalmas megrázkódtató sok érték, mégis mindig megőrizte az életkedvét, a humorát. Bár sok nyelven beszélt, nem úgy élt, mint egy intellektüel. Pincéreként dolgozott, ami borzasztóan nehéz fizikai munka, még nehezebb tisztességesen csinálni. Ezt onnan tudom, mert az én édesanyám is vendéglátó volt.

Érez lelki rokonságot Albinával?

- Persze, főleg a mérhetetlen erejével, agyoncsaphatatlanágával. Remélem, ebben hasonlítunk.

Albina gyakorlatilag feláldozta az életét a férjéért.

- Szerintem ő ezt nem áldozatnak érezte, nem szenvedéssel tette, hanem szenvedéllyel. Hitt a férje írói tehetségében akkor is, amikor még senki más sem hitt ebben. Albina saját döntése volt, hogy annak szenteli az életét, hogy a férjének nyugodt körülményeket biztosít az alkotáshoz. Sajnos Kertész Imre irodalmi világsikerét, a Nobel-díjat már

nem élhette meg. De nélküle talán sohasem születhetett volna meg a Sorstalanság.

Ez nehéz szerep?

- Nem, csupán őszintének kell lenni hozzá és egyszerűnek. Bár sokszor ez a legnehezebb.

Korábban azt nyilatkozta: „Ami a szakmánkkal történik, az görög tragédia.” Most hatalmas rezsiemelések várhatók, ami a színházakat is sújtja, a kata eltörlése pedig elsősorban a szabadúszó színészek helyzetét rontja még tovább. Mit vár a következő időszakról?

- Hatalmas a baj, és tartok attól, hogy sokaknak nem lesz pénzük színházba járni. Ugyanakkor a magyar színház szörnyű történelmi időket is túlélt már, és mindig bebizonyosodott, hogy szükség van rá. Igénylik az emberek, mert a színház olyan élő közösségi élményt nyújt, amit más műfaj nem. Fontos persze az is, hogy a színház szórakoztasson, kikapcsolódást nyújtson, de én úgy tapasztalom: a nézők rettentő kíváncsiak, nyitottak az új dolgokra. Szükségük van olyan szellemi táplálékra, ami megnyitja az elméjüket, érzékenyíti a lelküket. Ezért is bírom annyira a színház erejében, és abban, hogy valahogy túléljük ezt az időszakot is.

Sándor Zsuzsa

Gólem Központ: színháztörténeti pillanat

A kísérleti munka szakasza után hivatalosan bejegyzett színházként kezd meg első évadát a Gólem Színház. Szeptember 2-án Borgula András művészeti vezető sajtótájé-

koztatón jelenthette be a színháztörténeti eseményt: Magyarországon először nyitott kaput zsidó előadó-művészeti központ. Ketten is mondtak az esemény jelentőségét méltató üdvözlő beszédet, olyan vezetők, akiknek a színház létrejöttében fontos szerepük volt. A megnyitó első részét Vattamány Zsolt, a VII. kerületi kormányhivatal vezetője, Erzsébetváros korábbi, fideszes polgármestere tartotta, majd a jelenlegi polgármester, Niedermüller Péter következett.

Vattamány Zsolt elmondta: kellemes beszélgetést követően könnyű döntés volt, amikor 2005-ben rábólintott Borgula András kezdeményezésére, beleegyezett, hogy az általa vezetett társulat itt, a Csányi utca 3. alatt működjön. Ekkoriban keres-

ték azokat az értéktérítő intézményeket, amelyeket el lehetett helyezni a korábban lepusztult, újjáépítésre váró épületekben. A zsidó közösséggel együtt már korábban döntöttek arról, hogy a Csányi utca 5.-ben a budapesti zsidóság történetét bemutató múzeumot hoznak létre. Amikor Vattamány Zsolt meggyőződött arról, hogy Borgula képes hiteles ajánlatot tenni, szívesen mondott igent arra, hogy a múzeum szomszédságában működjön a Gólem Színház. Így kezdődhetett el egy olyan intézmény története, amely a főváros számára maradandó érték.

Niedermüller Péter jelenlegi polgármester azzal kezdte, hogy hivatalba lépésétől célja volt, hogy legyen folyamatosság az értéktérítő kezdeményezések fenntartásában és megerősítésében, a Zsidó Múzeum és a Gólem Színház is példa a közös kerületépítésre. Ezek az intézmények nemcsak azt bizonyítják, hogy a kerület vezetésének fontos a városrész hagyományának ápolása, de azt is, hogy Erzsébetvárosban van élő, fiatalos, európai értelemben vett zsidó művészet és tudomány. A színház története arra példa, hogy a politika résztvevői képesek együtt maradandó, értelmes dolgokat megvalósítani, nem kell és nem is szabad mindig min-

denben a különbségeket hangsúlyozniuk. Vannak olyan kulturális célok, amelyekért érdemes közösen dolgozni, hiszen a kerület, a város, az ország mindnyájunké.

- A zsidó eseményeken úgy szokás, hogy ott mindig lehessen valamit tanulni - vette vissza a szót Borgula András, és egy tanmesét mondott. Amikor a zsidók kivonultak Egyiptomból, és a Vörös-tengerhez értek, az nem nyílt szét előttük azonnal, ahogyan ezt az Írás ígérte. Kellott egy bátor törzsfő, aki elsőként indult el, és már orráig ért a víz, amikor a tenger végre visszavonult. Mindig kellene elsők.

A zsidó színház megalapításának története 16 éve kezdődött, és hosszú, kalandos folyamat kezdete volt. Amikor a Borgula a bíróságon bejegyeztette az intézményt, az ügyintéző hitetlenül kérdezett vissza: fiatalember, tényleg azt akarja, hogy az intézmény nevében legyen benne, hogy zsidó?! Nem lesz ebből baj?!

Az intézményavatás a színházterem, a társalgó, a kelléktár és az udvar bejárásával folytatódott. Itt kiderült, hogy a Gólem meghívására egy romos mellékszárnnyban a K2 színház társulata egy új, második előadótermet épít. Épp hogy kaput nyitott az intézmény, máris fejlődik tovább. B. J.

A MADÁCH SZÍNHÁZ BEMUTATJA: FILM-SZÍN-JÁTÉK LÉPÉSRŐL LÉPÉSRE

New York-i filmes díj A két egyetlennek

Török Zsuzsa

A legjobb életrajzi film díját nyerte el Szirtes Tamás *A két egyetlen* című rendezése a New York-i Oniros Film Awards nemzetközi versenyén. A film-szín-játék Karinthy Frigyes nagy szerelmeiről szól, szereplői Fekete Ernő, Jordán Adél és Fekete Réka Thália, a forgatókönyvet Fráter Zoltán írta. *A két egyetlen* mellett döntőbe jutott az *Elfogyni az ölelésben* című, Ady szerelmi életét feldolgozó alkotás is.

ELŐHANG

A járvány új utakra kényszerített számos közösséget, így a színházakat is. A teátrumok közül az elsők között – 2020 tavaszán – indította el a Madách Színház az online közvetítéseket: így például előben követhették az érdeklődők a Rudolf Péter–Nagy-Kálózy Eszter művészpár előadását, amelyet a saját nappalijukból közvetítettek. Csehov és Olga Knipper színésznő szerelmének, házasságának történetét Szirtes Tamás rendezésében láthatta a közönség, *Örökké fogd a kezem* címmel. Carol Rocamora, a darab szerzője az Egyesült Államokban előben nézte meg a bemutatót, a foteléből. A folytatásban elkészült a Szemenyei János és Kovács Lotti otthonában előadott Bernard Slade-darab, a *Jövőre veled ugyanitt*, amelyet szintén videó kapcsolat segítségével próbáltak.

ELSŐ FELVONÁS

A járvány jön-megy, a nyitás és a zárás fogalma beköltözik vele az életünkbe. Szirtes Tamás direktor hosszabb távon gondolkodva önálló tévéstúdiót hoz létre csapatával, a legmodernebb technikával felszerelve. 2021 nyarán bemutatják Vasárnap mondd el! címmel az egyszemélyes Webber-musi-

calt, melyben Gallusz Nikolett, Simon Boglárka, Gubik Petra váltott szereposztásban énekelnek – berendezett stúdióban, s nem színpadon. Az előadást a Csillagfényes tetőterazon is láthatják a meghívottak, a mozi után előjönnek, meghajolnak az alkotók. Koncerteket, beszélgetéseket is közvetítenek az új stúdióból.

MÁSODIK FELVONÁS

Ősszel élő közvetítések helyett elkezdnek filmeket gyártani. Megszületik a színházi előadások és a tévéfilmek sajátosságait ötvöző új műfaj: a film-szín-játék. A fogalom védett, tulajdonosa a Madách Színház. Az *lrok-sorsok-szerelmek* című sorozat nagy magyar írók, költők életét és szerelmeit dolgozza fel, elkészülnek az Adyról és Karinthyról szóló mozik 2022 elejére: az *Elfogyni az ölelésben* és *A két egyetlen*.

Szirtes Tamásnak személyesen is fontos a magyar irodalom szolgálata:

„Úgy gondoljuk, hogy nagyon sikeres fővárosi, világhírű musicaleket bemutató színházként kötelességünk a népszerűségünket és anyagi lehetőségeinket a magyar iroda-

lom szolgálatába állítani. A Madách Színház elkötelezett támogatója a közművelődésnek és a közoktatásnak. Ezért film-szín-játékainkat iskolák, könyvtárak és külföldi magyar kulturális intézetek részére ingyen rendelkezésre bocsátjuk. A pedagógusoktól azt a visszajelzést kapjuk, hogy ezzel az eszközzel a diákokhoz közelebb lehet vinni az irodalmat, könnyebben leveznek egy-egy verseskötetet a polcra a 60-70 perces mozik után” – mondta az Erzsébetváros újságnak a direktor. A filmeket feliratozzák angol, bolgár, kínai nyelven is, és a Liszt Intézeten keresztül a világ számos pontjára eljutnak a magyar közösségekhez Kínától Kanadáig. Sok ezer magyarhoz.

FINÁLÉ

Az Oniros Film Awards nemzetközi verseny, mely háromhavonta tart nyilvános szemlét New Yorkban. Küldetésük magas színvona-

lú, ígéretes filmek felfedezése, bemutatása. Júliusban a döntőbe jutott a Karinthyról és az Adyról szóló film is. A két egyetlen a legjobb életrajzi film díját nyerte el.

ÚJ BEMUTATÓK

Új film-szín-játék is készült már: az *Emberszag* Szép Ernő kisregényéből, Gyabronka József főszereplésével, amelyet szeptember 12-én, a Zsidó Kulturális Fesztivál műsorán láthatott először a közönség. Készül a Móricz Zsigmond szerelmi életét bemutató mű: Forgách András Tercettjében Nagy Zsolt mellett Balázsovits Editet és Petrik Andrást láthatjuk majd.

A film-szín-játékok a Madách Színház honlapján, a Madách365Video-tárban tekinthetők meg. <https://madachszinhaz.hu/madach365>

„EZT MIND FENNTARTJUK!”

Múzeumok Őszi Fesztiválja 2022

A kerületi közgyűjtemények már készülnek a Múzeumok Őszi Fesztiváljára, amely október 3-án kezdődik, s több mint egy hónapon keresztül, november 13-ig kínál programokat. A rendezvény célja idén, hogy bemutassa, hogy a múzeumok milyen sokféle szerepet vállalhatnak társadalmi, gazdasági és természeti szempontból a fenntartható fejlődés megvalósításában. A 2022-es jelmondat: Ezt mind fenntartjuk! Az őszi múzeumi fesztivál menetrendjét még nem ismerjük, két erzsébetvárosi múzeum terveit viszont igen.

Róth Miksa, Boros Máttyás és a Hiányzó tömeg

Kolocz Dóra, a Róth Miksa Emlékház és Gyűjtemény muzeológusa érdeklődésünkre elmondta, hogy tiznél több programmal várják látogatóikat az idei rendezvénysorozaton:

„Új, tematikus tárlatvezetésekkel, városi sétákkal készülünk, lesz családi nap a fenntartható fejlődésről, de tartunk kortárs művészeti workshop programot is. A Mú-

zeumok Őszi Fesztiválján a Klauzál téri K6 Galériában kortárs kiállítást nyitunk: Boros Máttyás képzőművész *Hiányzó tömeg* című tárlatát mutatjuk be, amely izgalmas, kreatív módon kapcsolódik a Róth Miksa Emlékház és Gyűjtemény tárgyaihoz. A kiállításhoz vezetett programok, gyermekfoglalkozások tartulnak, térben és gondolatban is összekötik majd a Nefelejcs utcát és a Klauzál teret.”

Bélyeghímzés és csokoládéillatú bélyegek

A Múzeumok Őszi Fesztiváljának másik vezérgondolata a hagyományok megőrzése, új megközelítésben. S mivel a postabélyegek számtalan módon köthetők a tradíciókhoz a rajtuk megjelenített tárgyak, tevékenységek, eszmék révén, így már csupán az őszi hangulatát kellett hozzákanyarítani a Bélyegmúzeum fesztiválprogramjához.

Szabó Jenő, a közgyűjtemény igazgatója olvasóinknak a bélyeghímzéses foglalkozást emeli ki a várható események közül:

„A népművészeti motívumok ihlették ezt a workshopot, amit korosztálytól függetlenül ajánlunk mindenkinek. A kézírás lassan kimegy a divatból, netán még az iskolai tananyagból is, de megvan a bája a nádtollal, tintával, merített papírra rótt levélnek. Reméljük, hogy felnövekvő generációk számára is élmény lesz ezt kipróbálni.”

A Bélyegmúzeum kültéri rendezvénye egy vezetett, őszi séta a Margitszigeten,

ahol a bélyegeken szereplő nevezetességeket keresik majd fel.

Fontosnak tartják, hogy a fesztiválon a fogyatékkal élők számára befogadható múzeumi élményeket nyújtsanak.

„Jó néhány olyan bélyeget adtak már ki a világ postái, mely a vakok és gyengénlátók által is felfedezhetők: dombornyomott, szövött, himzett, porcelánból készült, csokoládé- vagy éppen paprikailatú, sőt Braille-írással is akad e nyomdai kuriózumok között” – tájékoztat az igazgató.

A fesztivál meghirdetőinek kérésére üzenőfát állítanak a kiállítóterületekben, ahol a látogatók elhelyezhetik jövőnek szánt gondolataikat. Az egyes múzeumok üzenőfaiból nagy, közös múzeumkert készül.

ANGYAL VAGY ÖRDÖG

Róbert bácsi regényes története

Sokszor, sokan írtak már róla. Nevezték angyalnak, szidalmazták ördögnek. Ma már ritkábban mondjuk, de neve mégis megragadt a magyar szólások között: nem vagyok én Róbert bácsi, mondtuk akkor, ha olyan pénzügyi segítséget kértünk tőlünk, amit nem tudtunk teljesíteni. Ez itt nem Róbert bácsi konyhája, mondta a szakács, ha egy gyerek a menzán repetát mert kérni.

Mégis, ki volt Róbert bácsi, akit természetesen szóba sem hoznák, ha nem az Erzsébet körút 9. alatt lakott volna, igen, a New York-palotában, egy, a hírek szerint igen fényűzően berendezett négyszobás lakásban. Kezdjük talán azzal, amit nem írtak meg elődeim, hiszen kacskaringós, sok hazugsággal kikövezett életút alapos feldolgozása még várat magára, tudniillik Róbert bácsi a későbbi tevékenységeit Pécsen gyakorolta be. Története eddig ott kezdődött, hogy Galiciából Budapestre érkezett, ez azonban friss kutatásaim nyomán nem igaz.

Feinsilber Róbert, akkor még nem Róbert bácsi, 1898 nyarán érkezett, de nem Budapestre, hanem Pécsre. Oroszországból érkezett térítő prédikátorként mutatkozott be, és előadásokat tartott a pécsi baptisták imatermében – zsidóknak. Különlegesen egyedi, maga gyártotta hittételének lényege abban állt, hogy zsidó létére az ószövetségi szentírás betetőzését Krisztus megváltói küldetésében látta. A várt Messiás szerinte Krisztus, és hitte, hirdette hogy ő Isten fia, valóságos isteni személy. Feinsilber keresztény-zsidónak vallotta magát, és azon fáradozott, hogy a zsidókat megnyerje ennek a hitnek.

Akkoriban hírek jelentek meg arról, hogy az elkötelezett térítő boldog vőlegény, menyasszonya pedig egy angol hölgy. Az első tudósítás azt írja róla, hogy az apja Palesztinából jött, ő maga pedig több országban is élt: Svájcban, Németországban, Oroszországban és Angliában. Házassága nem tartott túl soká, hiszen Feinsilber Róbertné született Walter Franciska 1900. szeptember 6-án reggel 5 órakor 29 éves korában gyermekágyi lázban meghalt, a baba, egy Theodóra nevű kislány szerencsére életben maradt. Feleségének halála után a prédikátor erőteljes térítő tevékenységbe kezdett, egymást érték előadásai, egy idő után, 1901-ben Pécssett már angolnyelvet-oktatásba is belevág. Egy évvel később, még mindig Pécssett új tevékenységet talált magának: 1902 januárjában melegedőt nyitott munkások számára, ahol névleges fizetségért teát és szilvalekváros kenyeret árul, amely mellett újságokat olvashattak a betérek. A szeszmentes melegedőt az egyik fővárosi hírlap nyomban el is nevezte „józan emberek korcsmájának”.

Egy idő után elhagyta Pécsset, és Tahitófalura tette át székhelyét, csak ezután érkezett a fővárosba. Azt, hogy pécsi, tahitófalusi és budapesti éveit előtte mi minden történt vele, pontosan nem tudhatjuk, hiszen ezekről az időről ritkán maga mesélt, s úgy tűnik, ezekkel a történetekkel is önmaga mítoszát építette. A legendát később újságírók rendezgették tovább először a 60-as, majd a 80-as években, és a legenda egymás írásainak átvétele miatt ma is tovább dagad. Túl sok a talány, a feltételezés, mint például, hogy a Tanácsköztársaság idején a rendőrség tagja volt, aztán azzal is meggyanúsították, hogy orosz kém.

Tény azonban, hogy elsőként 1917-ben a rendőrség épületében működtette az életuntak védőirodáját, ehhez felajánlotta a Torbágyi úton (ma Rác Aladár út) lévő négyszobás házat, később megalapította az öngyilkosok otthonát, amelynek megsegítésére még Dohnányi Ernő is szervezett koncertet. Nem sokkal később gyermekotthon létrehozásába kezdett, ennek kikönyörgött épületét hamarosan elvették tőle. Az öngyilkosok otthonáról nem sokkal később maga Tarján Vilmos közöl tudósítást Az Est hasábjain. Róbert bácsi itt meséli el elsőként, hogy mekkora hatást tett rá Tolsztoj, akinek Jaszna Poljana-i birtokán állítólag egy esztendőn át élt.

A városnak ilyen ritka jó bolondja, ahogyan a Budapesti Hírlap nevezte, ez az alacsony, köpcös, kecskeszakállú, télen-nyáron orosz inget, úgynevezett rubáskát viselő ember. Hősünk végül 1923-ban kezdett a város engedélyével elsőként a Dob utca, Hársfa utca sarkán, később többnyire a Kálvin téren, de más helyeken is népkonyhákat vagy más néven inségkonyhákat üzemeltetni. Elment az étterem-tulajdonosokhoz, sőt a felkereste a laktanyákat is, hogy megkaphassa a fel nem használt alapanyagokat. Igen, jól olvassák, másnapos, harmadnapos

Ahogy
mások nem
írták meg

Bóka B.
László

hozzavalókból, vagy még világosabban maradékokból készültek az összecsapott fogások, többnyire levelek. Hamarosan komoly támogatók is akadtak, hiszen még Horthy felesége, Purgly Magdolna is beállt a pénzügytők közé. Budapest imádja a fura figurát, illetékesen írják róla: „valóságos unikum ebben a rideg, kegyetlen, önző világban, egy élő anakronizmus a tülekedők, a könyöklők, a kufárok vásári zajában...” (8 Órai Újság, 1925. augusztus 2.) 1926-ban a főváros legnépszerűbb művészei, többek között Fedák Sári, Kabos Gyula, Dajbukát Ilona adnak matinéműsort Róbert bácsi támogatására.

Ehhez képest egy feljelentés nyomán bombaként robban a hír 1930-ban, hogy Róbert bácsi a Londonban élő lánya nevében 25 százalékos kamatra adott kölcsön 25 ezer pengőt. Amikor pedig a kölcsönt időre nem adták meg, elárvereztette az adósok Klauzál téri bérházát. A nyomozás során derült fény arra, hogy rendszeresen hitelezett nagyobb összeget, és ebből a tiltott tevékenységből úgy meggazdagodott, hogy 1930-as vagyonzvizsgálata szerint hét budapesti bérház és két családi ház mellett Bécsben 150 ezer pengős, Londonban pedig egymillió pengős megtakarítással rendelkezett. A rendőrség nemigen talált fogást a zseniális trükkmesteren, aki török állampolgár volt, ráadásul nem sajátját, hanem a lánya pénzét adta kölcsön, és az ingatlanokat is az ő nevére jegyeztette be. Azért is volt kínos az egész hajcihő, mert az öreg kapcsolatai egészen a kormányzó családjáig vezettek, hiszen még Horthy neje is bedőlt az emberbaráti máznak. Végül jobb megoldás híján rendőri kísérettel utasították ki az országból, ám Róbert bácsi ezt a helyzetet is megoldotta, vagyonát ugyanis sikerült kimenekítenie a rendőrök és az adóhatóság elől.

Későbbi életéről annyit tudunk, amennyit Szilágyi György írt meg, ennek azonban nem láttuk bizonyítékait. Az ő információi szerint Róbert bácsi Bécsben albérletben húzta meg magát, a második világháború poklát zsidóként török állampolgársága miatt élte túl. Az ötvenes években állítólag elborult az elméje, és a steinhofi tébolydában hunyt el 92 éves korában. Így volt, nem így volt, ki tudja?

Most már feltehetik a kérdést, ki is volt Róbert bácsi. Apostol? Bolond? Szélhámos? Kalandor? A válasz egyértelmű: valamennyi együtt, egyetlen emberben.

Hétköznapi kalandorkodások

A napokban jelent meg a kerületünkben több mint tíz éve élő Kecöli K. Gergő első novelláskötete a Kalligram kiadónál. A *Könnyű álmok utcája* című kötet szinte a megjelenés után azonnal a Bookline kortárs toplistájának élére ugrott. Az írások nem akarják megoldani a világ gondjait, nincsenek bennük naprakész politikai áthallások, egyszerűen egyszerre szép és ocsmány életünkről szólnak.

Az elbeszélések élvezetéhez szükség van persze némi nyitottságra és humorérzékre, hiszen csak így tudunk rácsodálkozni arra, amikor a Városligetben eltemetett, FUIT feliratú sírkő alatt pihenő ügyvéd szerelmi tanácsokat

ad, vagy amikor hasonló okokból felbukkan az egyik legismertebb japán író, Hurakami Maruki, aki a valódi japán bestselleríró Haruki Murakami szellemi ikre, aki hősünket, Ernőt gazdaggá is teszi. Előkerül egy varázstűkör is, de mindez oly természetes, hogy azon kell gondolkodnunk, mi vajon hová tettük a miénket. Ha pontosabban kellene meghatároznom a kötet műfaját, azt mondanám: hétköznapi kalandnovellák füzere. Ráadásul az írások egy részében az oly ismerős erzsébetvárosi utcákon bolyongunk, kivéve, amikor hősünk éppen Zebegényben próbál úgy tenni, mintha írna.

A kötet írója prózával a húszas éveik közepén kezdett foglalkozni, néhány év múlva már folyóiratok is közölték őket: az Élet és Irodalom, a Forrás, a Napút, a Helyőrség. Hogy az egész életút még érdekesebb legyen, egy időben televíziós kvízműsorok kérdéseit írta, szerkesztette, és a harcművészet meghatározó szerepet tölt be életében. Ettől kezdve beszéljenek a novellák!

Álom/mások

Ez a címe annak a kiállításnak, amely október 4-ig látható a Zsidó Történelmi Tárbán. A festmények alkotói testvérek, Gergely Anna (képünkön) Tatán él, nővére, Gergely Ida Bécsben. „Ez a kiállítás a másságok kivételes egyidejűsége. Ida visszafogott, szerkezeti szigorúság jellemzi, de nem szabadulhat a színeitől, harmóniájuk simogató. Anna színes, buja, szakrális kavalkádja beszippant” – mondta Keleti Éva, az Erőműház munkatársa a megnyitón.

tzs

CIVIL KORZÓ A Madách téren Táncszínház, drámaíró, kutyaszonglőr

Szeptember 18-án 10-kor nyit a Madách téren a Civil Korzó, az Erzsébetvárosban működő civil szervezetek, művészeti, emberbaráti, kulturális egyesületek bemutatkozása. Délután a program a Judafesttel folytatódik. Az újítás ezúttal az, hogy a bensőséges „beszélgetős” programokat a Gozdsu udvarban felállított kis színpadon tartják.

NAGYSZÍNPAD:

Chain Bridge Pop. A csapat érdekes, alternatív zenét játszik. Frontemberük kerületi óvodai dolgozó, Somlai Donát óvó bácsi.

Közép-Európa Táncszínház. Improvizatív előadás keretében mutatják be be programjukat. A Bethlen Téri Színházban működnek, nemzetközi szinten is elismertek.

Metrum. Az együttes vezetője, Rozmán Lajos klarinétművész szaxofonon is játszik. A négyfős formációt Erzsébetváros önkormányzata is támogatja.

Sabbathsong. Klezmerzenekar. Ezer szálal kötődnek Erzsébetvárosához, már akkor felléptek a Civil Korzón, amikor az még nem számított kerületi rendezvénynek.

Kalamona Társulat. Művészeti vezetőjük Vas-Zoltán Iván színházi rendező. Hat éve szerepelnek a kerületben. Ezúttal musical-részletekkel jelentkeznek.

Szent Efrém Férfikar. Az egyik legérdekesebbnek ígérkező előadás. Produkciójuk szabad megfogalmazásban „vallásos vokális” zene, szokatlan interpretációban. Ők alapították a Hársfa utcában az ISON klub nevű művészeti találkozóhelyet.

Rendőrkórus. A BRFK énekegyüttesese. Gyakran fellépnek a kerületben.

Bihari Táncegyüttes. Országos hírű táncegyüttes. Ezúttal a fiatalabb generáció mutatkozik be.

Molnár Antal Zeneiskola. Új, Damjanich utcai otthonukban működnek. Kitűnő szólistákkal érkeznek.

KIS SZÍNPAD - GOZSDU UDVAR

A kis színpad 12 órától 18 óráig működik.

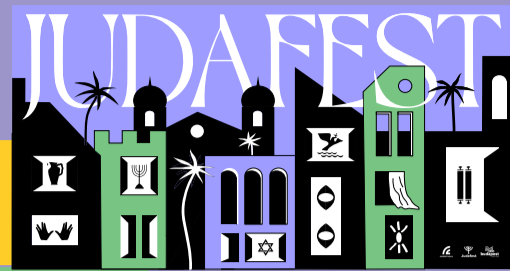
Palánta alapítvány. Színvonalas báb-előadások. A Palánta Sorsfordító Alapítvány keresztény szellemű egyesület.

ZöldEb. Hírbek Edina csapata. Kőlyökkorú kutyaszonglőrök fellépése. Új szereplőkkel érkeznek, tavalyi sztárjaik „nagykutyák” lettek.

Mentés Másként Alapítvány. A hajléktalanellátásban, drogprevencióban évtizedes gyakorlatuk van.

Fiatal drámaírók bemutatkozása. Felolvasás, barátkozás, beszélgetés.

Beszélgetés irodalmi ösztöndíjasainkkal. Felolvasás, beszélgetés keretében bemutatkoznak irodalmáraink.

Judafest: a zsidó vallás titkai

Szeptember 18-án délután rendezik meg a Madách téren a Judafest fesztivál hivatalos programjait, de a téren a különböző zsidó szervezetek már reggel felállítják sátraikat, és szeretettel várnak minden érdeklődőt.

A fesztivált 14.30-kor a Madách téri nagyszínpadon nyitja meg Niedermüller Péter, Erzsébetváros polgármestere és Kenesei Marcell, a JCC Budapest - Bálint Ház igazgatója.

14.45 Döntések és választások - a zsidóság megélésének mindennapi dilemmáiról beszélgetnek a résztvevők. Hogyan lehet vallásos zsidóként élni a mai Magyarországon? Miként kötheti össze az életét egy ortodox hívó és egy civil? Ezekre a kérdésekre keresi a választ Ausztrics Andrea kreatív producer, a Marom Zsidó Kultúra 2028 projekt vezetője, Polnauer Flóra énekesnő, kántor, Szilánk Zsuzsa, a Maimonidész Gimnázium operatív igazgatója és Radnóti Zoltán rabbi. Moderátor: Borbás Gergő.

15.45 Zsidó női szerepek régen és most - Miként lehet a hagyományos zsidó női szerepeket összehangolni a 21. század kihívásaival? Erről osztják meg gondolataikat a hallgatósággal a beszélgetés résztvevői: Hidas Judit író, szerkesztő, Fritz Zsuzsa, a Forrás Zsidó Tudásközpont vezetője és Frölich Erika

zsidó művelődésszervező. Moderátor: Ledniczky Lívია történész, az Izraeli Kulturális Intézet programigazgatója.

17.00 Gryllus Vilmos-gyerekkoncert

18.00 Az izraeli ízek rejtelméi hússal és anélkül: Mautner Zsófi és Steiner Kristóf közös főzése

19.00 Tombola

19.30 Besh o DroM-koncert

KIS SZÍNPAD - GOZSDU C-UDVAR

12.00 - 13.00 Lépj közelebb!
Bemutatkozik a Bálint Ház

KÖZELEDNEK A SZENT NAPOK

Zsidó újév és jom kippur

Megfűjták a sófárt (kosszarvkürtöt) a hazai zsinagógákban, emlékeztetve a híveket közelgő ünnepeikre. Az első a rós ha-sána, az újév, szeptember 25-27-én. Ezt követi jom kippur, az engesztelés napja októberben. A zsidó újév a holdévszámítás miatt mozgó ünnep. Frölich Róbert országos főrabbit kérdeztük.

- A rós ha-sánával („az év feje”) kezdődik az őszi ünnepsorozat. Ellentétben a civil újévvel, amely önfeledt ünnepléssel, pezsgőzéssel jár, a zsidó újév bűnbánó, önvizsgálatra készítő nap. A rós ha-sánát követi ugyanis a megtérés napja, jom kippur, amikor eldől minden élő ember sorsa. Újévkor azt szeretnénk, hogy a következő év teljes, egész, kerek legyen, amit azzal próbálunk elérni, hogy meggyőzzük Istent: követtünk el hibákat, vétkeztünk, de képesek vagyunk a megbánásra. Képessé válunk arra, hogy esélyt kapjunk a következő 365 napra.

A zsinagógában megfűjt sófár szerepét magyarázva a főrabbi elmondta, megfűjtése a zsidóságot az ábrahám-i áldozatra emlékezteti, amikor Isten felszólította a pátriárkát, áldozza föl fiát, Izsákot, majd az utolsó pillanatban visszakozva egy kossal helyettesítette. A kosszarvkürt az ábrahám-i odaadásra, az izsáki engedelmségre emlékezteti a közösséget.

Ami a külső szemlélő számára feltűnő: fehérben illik a zsinagógában megjelenni. A fehér jelkép, halotti ruha, szimbolizálva Isten előtt, hogy a legsúlyosabb ítéletet is készek vagyunk elfogadni, de - ez afféle pszichológiai nyomás - bízunk abban, hogy Isten végül megbocsát nekünk. Fehérben úgy nézünk ki, mint az angyalok, és az angyalok halhatatlanok. A zsidó ünnepek kötődnek egyfajta családiassághoz. Gyertyagyújtáshoz, közösen elfogyasztott ünnepi ételekhez, családi együtt ünnepléshez. A zsinagógai közösség jelentősége más, azért fontos, mert egyedül az ember nem lehet zsidó. Az ima elmondásához közösség kell.

Újévi nassolnivaló: gránátalma, mézbe mártott alma, báránylevél/vagy halfej, kerek barhesz, cimesz (sárgarépából, datolyából, ananászból készült saláta).

Újévi szokás: kenyérmorzsa (hibák) folyóvízbe szórása.

Buják Attila

**HA SZOMBAT, AKKOR PATIKA
PATIKASZOMBAT!**

**15% KEDVEZMÉNY
SZOMBATONKÉNT**

**SZENT KOZMA
GYÓGYSZERTÁR**

📍 1074 BP., ALSÓERDŐSOR U. 7.
(A KÓRHÁZNÁL)

☎ +36 1 343 5230, +36 20 583 6546

🕒 H-P: 8:00-20:00, SZ: 8:00-13:00

**SZÉLES
ÁRUKÉSZLETTEL,
SZAKÉRTELEMMEL
VÁRJUK
ÖNÖKET!**

ERÖMŰVHÁZ

ERZSÉBETVÁROS

Az ERÖMŰVHÁZ műsorkínálata 2022. szeptember 15. és október 5. között. A programok változhatnak. Az ajánlónkban szereplő eseményekkel kapcsolatban mindig tekintsek meg az aktuális információkat a kulturális intézmény honlapján:

www.eromuvhaz.hu

K11 Művészeti és Kulturális Központ

Budapest VII. ker., Király utca 11. Jegyek kaphatók online a jegy1.hu és a www.facebook.com/kiralyutca11 oldalakon, valamint a helyszínen hétköznapokon 10 és 16 óra között, és rendezvények kezdete előtt. További információ: www.facebook.com/kiralyutca11 és www.k11.hu, e-mail: titkarsag@eromuvhaz.hu.

Szeptember 16. 20:00
MMAMT

Egyedi Péter az elmúlt tíz évben az Óriás zenekart vezette, korábban az Isten Háta Mögöttben és az Annababiban játszott. A MmamT eredetileg Egyedi egy szál gitáros hálósza-projektje volt, aztán nagyzenekaros, izgalmas zenei kaland lett. Jegyek elővételben: 1500 Ft, a helyszínen: 2500 Ft

Szeptember 17. 10:00
JÁTSZÓHÁZ PROJEKT

Családi nap modern társasjátékokkal. A Játszóház missziója, hogy bevezesse az érdeklődőket a társasjátékok Monopolyn túli világába. Jegyek elővételben: 1000 Ft, a helyszínen 1500 Ft

Szeptember 21. 20:00
MARK & JASON (MÖRK)

Mit csinál Zentai Márk és Szeifert „Jason” Bálint, ha épp nem a Mörkkel járják az országot vagy Európa nagyszobáit és nagyszínpadait? Jammelnek ketten. Jegyek elővételben: 1500 Ft, a helyszínen: 2500 Ft

Szeptember 22. 18:00
#OLVASNISZABAD - Szendrői Csaba (Elefánt)

Az olvasniszabad mozgalmat Szendrői Csaba költő, Artisjus díjas szövegíró, énekes, az Elefánt zenekar frontembere találta ki 2020-ban, azóta Jakobovits Kitti pszichológussal, irodalomterapeutával bővült a csapat. A mozgalom célja az olvasás népszerűsítése, az önfeljesztés, az olvasás hatása az egyén személyiségére, tudására és gondolkodására. A belépés díjtalan

Szeptember 23. 19:00
DIÉTA FORTE - NŐI UTAK, STÁCIÓK

Hidas Judit író és Kárász Eszter énekes irodalmi estje anyaságról, munkáról, szeretetről, elválásról. A felolvasásokat és beszélgetéseket zenei betétek egészítik ki Bata István és Kárász Eszter előadásában. Jegyek elővételben: 1500 Ft, a helyszínen: 2500 Ft

Szeptember 24. 11:00
FENNTARTHATÓ VÁROSI ÉLELMISZER-TERMELES

A Capsul Farm workshopon kisléptékű, ökológiai szemléletű ételkészítés-termelési módszereket sajátíthat el minden kezdő és haladó városi kertész. Ha szeretnél te is saját zöldséget szüretelni akár télen is, akkor itt a helyed! Jegyek elővételben: 1000 Ft, a helyszínen: 1500 Ft

Szeptember 28. 19:00
LEGENDÁS MAGYAR DALOK

Hegyi György műsora. Folytatódik Hegyi György legendás dalokat és népszerű magyar zenészeket felvonultató előadássorozata a K11-ben. Jegyek elővételben: 1000 Ft, a helyszínen: 1500 Ft

Szeptember 29. 18:00
VEGÁN 1X1

Workshop a Vászonszakoszlány vezetésével. Szeretnéd csökkenteni az étrended ökológiai lábnyomát? Netán próbálsz egészségtudatosabban főzni? Vagy csak szeretnél kipróbálni új ízeket? Szeretettel várunk főző workshopunkon. Jegyek elővételben: 1000 Ft, a helyszínen: 1500 Ft

Szeptember 30. 19:00
TÁNC HÁZ 50

Történetek a táncmozgalom fél évszázadából könyvbemutatóval és táncművészettel. A könyvbemutató után táncintézés és táncművészet. A talpalávalót húzza: Székely Levente és zenekara. Jegyek elővételben: 1500 Ft, a helyszínen: 2500 Ft

Oktober 1. 14:00
KALLIGRÁFIA WORKSHOP PAPITÓVAL - CSALÁDI NAP

Az Argentínából érkezett, Papito egy személyben előadó, saját előadásának dizlettervezője és egy speciális, kifejezetten Buenos Aires-i díszítőtechnika, a fileteado porteño lelkes gyakorlója. Workshop gyerekeknek és felnőtteknek, akiket érdekel a kalligráfia, van némi kezűgyességük. Jegyek elővételben: 1000 Ft, a helyszínen: 1500 Ft

Oktober 4. 19:00
KVÍZEST - MINDEN, AMI HARRY POTTER

Újra Quiz a K11-ben, még hozzá nem is akármilyen témában! Ha betéve tudod az összes varázsigét, és napjában többször is kedved támadna hoptanálni, akkor nálunk a helyed. Jegyek elővételben és a helyszínen: 1000 Ft

Oktober 5. 20:00
VENI LIVE

Szász Veronika „VENI” és Bata István duó formációja. Zenéjük többnyire népzene, jazz és elektronika sajátos fúziója, melyet a pillanat ihlettségében, improvizatív módon adnak elő. Jegyek elővételben: 1500 Ft, a helyszínen: 2500 Ft

ÁLLANDÓ PROGRAMJAINK A K11-BEN
ZUMBA LINE DANCE

Könnyed zenés torna nem csak fiataloknak! Szeptember 20. 16:00

Oktober 4. 16:00
Jegyr: 500 Ft/alkalom. Mozgássérült-igazolással ingyenes

SENIOR 50+ JÓGA
A senior klub kiváló lehetőség arra, hogy egy jó közösség részese legyél. Szeretettel várjuk azokat, akik egy bizonyos kor felett is aktív életet élnek, és ezt meg is szeretnék tartani. Vezető: Kotrocó Ferencné seniorjoga-oktató. Szeptember 15. 10:00, szeptember 22. 10:00, szeptember 29. 10:00
Jegyr: 600 Ft/alkalom. Négyalkalmas bérlet: 2000 Ft. Mozgássérült-igazolással ingyenes

Róth Miksa Emlékház és Gyűjtemény

Budapest VII. ker., Nefelejcs utca 26. Jegyek kaphatók online a jegy1.hu és a www.facebook.com/rothmuzeum és www.eromuvhaz.hu, e-mail: titkarsag@eromuvhaz.hu

Szeptember 17. 11:00
PINCÉTŐL A PADLÁSIG: VENDÉGSÉGBEN RÓTH MIKSÁNÁL

Kulturális Örökség Napjai
Épülettörténeti sétánkon megismerkedünk a mester mindennapjaival, cserfes szolgálóival, házas feleségével, és bejárjuk az épületet a pincétől a padlásig.
A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött

Szeptember 17. 16:00
A SZÍNEK MESTERE: RÓTH MIKSA MŰVÉSZE A BELVÁROSBAN
Kulturális Örökség Napjai

Róth Miksa művészete meghatározóvá tette Budapest épületeit, és a mai napig elkápráztatja a városban sétálókat. Belvárosi séta az Astoria és a Szervita tér között, Róth műveinek nyomában, a formák, a színek és a lenyűgöző technikák bűvöletében.
A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött

Szeptember 18. 14:00
MŰVÉSZET ÉS MINDENNAPOK RÓTH MIKSÁNÁL

Kulturális Örökség Napjai
Tárlatvezetés állandó kiállításainkon, Róth Miksa és családja egykori lakóhelyén, a Róth Miksa Emlékház és Gyűjteményben.
A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött

Szeptember 24. 14:00
SZÁMSZIMBOLIKA: A RÓTH-MŰVEK REJTÉLYE

Ars Sacra Fesztivál
Rejtélyes felvetésnek járunk utána: a számok megbúvó szimbolikáját kutatjuk Róth mozaikjain. Vajon mit jelent a 70, a 40, a 12, a 7 vagy a 3 folytonos visszatérése az alkotásokon?
A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött

Budapest VII. ker., Csányi u. 5.
Telefon: +36 1 369 3688,
e-mail: csanyi5@eromuvhaz.hu

nyitvatartás: hétfőtől csütörtökig és vasárnap 14-18 óráig, pénteken: 10-14 óráig, szombaton: zárva. Jegyek kaphatók a helyszínen a nyitvatartási időben és a rendezvények előtt.

Szeptember 15. 18:00
A SZENT KORONA ZSIDÓ VONATKOZÁSAI

Szunyogh Szabolcs szeptemberben és októberben a zsidó koronáról és a Szent Korona zsidó vonatkozásairól mesél majd hallgató-ságának. A videó a premier után bármikor megtekinthető a Csányi5 Facebook-oldalán. A részvétel ingyenes

Szeptember 22. 17:00
FŰSZERES ESZTER GASZTRO WORKSHOPJA

Szeptemberi gasztró programunk természetesen a rós házában ételek körül forog. Amit megfőztünk, el is fogyasztjuk.
Jegyr: 10 000 Ft

Szeptember 29. 18:00
SEFARDITO-KONCERT

Szefárd tradicionális zene újraértelmezve basszusklarinéttal, gitárral, énekkel, dobokkal és harmonikával. Zenélnék: Vázsonyi János, Horváth Győző, Tóth Bernát Réka és Móser Ádám. A koncertre meglepetésvendég is érkezik. Jegyr: 1500 Ft

HERNÁDHÁZ - PESTI MOZI

Budapest VII. ker., Hernád u. 46. Jegyek kaphatók online a jegy1.hu és a www.facebook.com/pestimozi és www.hernadhaz.hu, e-mail: pestimozi@eromuvhaz.hu

Szeptember 15. 18:00
AKI NÉLKÜL NEM SZÜLETETT VOLNA MEG AZ IGAZI ADY - LÉDA 150

Léda születésének 150. évfordulójára emlékezve rendhagyó, irodalmi gasztrosétára hívjuk kedves látogatóinkat Szederkényi Olga vezetésével. A program a Mai Manó Házban kezdődik. Találkozó a Mai Manó Ház előtt: VI. ker., Nagymező utca 20. Jegyr: 2500 Ft

Szeptember 17. 10:00
FOTÓTÖRTÉNETI WORKSHOP Vékás Magdi fotóművész vezetésével. Jegyr: 2500 Ft

Szeptember 30. 18:00
TÁRLATVEZETÉS Hamvas Levente Péter kurátor vezetésével

A Budapesti Moztörténeti Alapítvány gazdag gyűjteményeinek tárgyai közt felidézünk a hajdani pesti mozik 120 évre visszatekintő történetét néhány technikatörténeti érdekesség, mozi anekdoták kíséretében. A tárlatvezetés végén megnézzük a Pesti Mozi stábjá által készített dokumentumfilmet Erzsébetváros egyik mozijáról. Bejárat a Dembinszky utcai oldalkapun. Jegyr: 500 Ft

APRÓHIRDETÉSEK

Házhoz megyek! Fogszor készítését, javítását vállalom garanciával. Hívjon bizalommal: 06-20-980-3957

Nelly pedikűrös, gyógypedikűrös 30 éves gyakorlattal házhoz megy. Körömbenövés, tyúkszem- és bőrkeményedés eltávolítása minden korsztálynak, férfiak számára is. Tel.: 06-20-938-9031.

Szakápolás, gyógytorna, rehabilitáció, gondozás, akár 24 órában, mindez otthonában, 06-30-247-1095.
Asztalosmester mindenféle asztalosmunkát vállal: ajtó-, ablak-, bútorgyártás, javítás. Ingyenes felmérés. Tel.: 06-20-957-9533.

Nyugdíjas parkolóörököt keresünk Budapest területén működő parkolóinkba. Jelentkezni a kapcsolatot: starpark.hu email címen, vagy a 06-20-261-9912 telefonszámon lehet.

Balaton ingatlantért életjáradékot fizetnék. 30 éves

családanya vagyok, kérem, az alábbi telefonszámon keressen: 06-20-330-3312!

Nyugdíjkiegészítés ingatlan alapú életjáradékkal! Élethosszig tartó járadék tulajdonjog átruházásáért, továbbra is zavartalan lakhatással, hasznélvezet megtartásával! Számos garanciával! Hívjon bizalommal: 06-30-864-9141!

Csökkentse gázzámláját 40%-kal. Korszerű kondenzációs fűtéssel. Kéménybéléssel, kazáncserével, egy kézben, szolgáltatók felé szakvélemény ügyintézésével. Ingyenes felmérés. Tel.: 06-70-227-3040, 06-70-227-3041.

Értelmiségi házaspár ingatlan öröklése fejében életjáradékot fizetne. Hívjon bizalommal: 06-70-252-4897!

Fiatal pár vízközi nyaralót vásárolna 33 m Ft-ig. Tel.: 06-30-452-5074.

Diplomás, háromgyerekes házaspár életjáradéki szerződést kötne gyermekei számára, hosszú távú befektetésnek. Kérem, hívjon bizalommal: 06-20-916-6468!

Otthoni munka! Termékek címkézése, csomagolások és egyebek, érde: www.audiopress.iwk.hu, (ügyfélszolgálat: 06-20-496-3980) Audiopress Hungary Bt.

Jól kereső, nagy gyakorlattal, felsőfokú végzettséggel rendelkező fiatal pár életjáradéki szerződést kötne egyedülálló, idős személlyel. Méltó, megbecsült, nyugodt élet: 06-70-423-0888.

Hosszútávra keresek megbízható, talpraesett, precíz takarítónőt belvárosi lakáshoz. A bérezés kiemelten magas. Tel.: 06-30-942-2893.

Egyedül dolgozó, megbízható, tapasztalt burkoló fürdőszoba és egyéb felújítást vállal: 06-20-563-5087, csokikep@gmail.com

A Délután Alapítvány INGYENES internetes segítségét kérheti számítógép és okostelefon használatában. Jelentkezni lehet: www.delutan.hu informatikai tanácsadás oldalán levő űrlapon.

Nyugdíjasoknak INGYENESEN számítógép és internet használatot oktat a Délután Alapítvány a Radnóti Gimnáziumban. Jelentkezés: 06-30-377-9030, munkanapokon 14-17 óra között.

Közös képviselet, társasházkezelés! Tapasztalat, referenciák! Dr. Bíró Anna, Lőrincz Péter, 06-70-383-5004.

INGATLANIRODÁNK eladó lakásokat keres! Jutalék 3,5%, ügyvéd ingyen, külföldi vevők elérése. Ismerős lakása eladó? Hívjon, Ön is jutalékot kap, 06-20-9-600-600!

Szusi szerint

a Grumpy főzőshow a Klauzál utcában

A Grumpy egy macska neve, még hozzá is párn Sziszi macskáját hívják így, ezért hirtelen el is nevezte a kis bisztróját Grumpynak. A bisztró a Klauzál utca 34.-ben található, nem nagy, sőt inkább kicsi, de nagyon franciás, iszonyúan menő, mégis kedves kuckó. Mintha a házigazda nappalijába érkeznel, úgy érzed magad, s gyorsan be is húzódsz a sarokba, innen jobban lehet báméskodni is. A falakra képregényes képeket festettek, bohém minden, a székek színesek, vidám a zene, a házigazda sürgő és forog, hogy mindenki boldog legyen, s gyorsan kapjon enni töltektől duzzadó wrapet, vagy épp francia melegszendvicset, Croque monsieur-t.

Sziszinek az ükapja is vendéglátós volt, saját malmában örölt a népeknek. Sziszi a főiskola után távolabbi vizekre evezett, körbehajózta a földet, felszolgált, főzött a fedélzeten, majd lehorgonyzott 16 évre a híres Menzán. A születésnapján, 2019-ben pedig elindította alternatív brunch éttermét, a Grumpyt. Szegény megjárta nagyon, jött a Covid, így a divatos elképzelések helyett napi menüt készített elvitelre, anyukájával.

Na de most már ezerrel megy a Grumpy, reggel 9-től pörgés van. A turisták tudják, Sziszinél egész nap lehet reggelizni, délután is beácsolhatják magukat ide friss francia croissant-ra pillecukor lattéval, vagy egy könnyű ebédnek is beillő reggelire, amit brunchnak hívnak. Kedvenc a Big Boys, a nagyon éheseknek, jó nagy menü, baconnel, tükörtojással, babbal, röstivel, Grumpy-kolbással, sörrel, nyami.

Ülssz Sziszinél a sarokban, ő ott dolgozik mellette a nyitott konyhában, mondja a magáét. Kapsz a kajád mellé egy standup show-t is, fáradhatatlanul beszél meg szuvidál egyszerre. Ragyog minden a tisztaságtól, nem tudom, hogyan csinálja, még éteri ételillatot se viszel ki a ruhádon. Alkotja a megrendeléseket lezserül, gusztán találja, hordja az asztalokhoz, különböző nyelveken üdvözlő a vendégeket, jó szót, ölelést kapnak, vagy frissen sült kenyeret, közben ordít is, tányért kér, átveszi az árut, mosolyog. Élő főzőműsor zajlik a Grumpyban, az ételt meg mintha a fiatal, kreatív, játékos nagyanyád főzte volna. Aki nagyon szeret.

Szisi marhapörköltje

Hozzávalók: 90 dkg marhalászsár, 40 dkg gomba, 20 dkg bacon, 6 dl víz, 4 gerezd fokhagyma, 4 dkg vaj, 4 dl vörösbort, 3 evőkanál olaj, 3 babérlevél, 2 hagyma, 1 ág rozmaryn, 1-1 evőkanál liszt és paradicsompüré, 1-1 teáskanál só és kakukkfű, fél teáskanál bors. Elkészítés: a hagymát dinszteld üvegesre a vajon. Tedd hozzá a bacon, a kockázott húst pirítsd át, rakd félre. Dobj a serpenyőbe a gombát, keverd hozzá a paradicsompürét, az átnyomott fokhagymagerezdeket, szórd meg liszttel, önts fel vörösbort, vízzel, sózd és fűszerezd. Tedd a szósza a húst, kis lángon három óra alatt főzd puhára.

Béke veletek Szusi

KERESZTREJTVÉNY

Keresztrejtvényünk megfejtői között két jegyet sorsolunk ki az Örkeny Színház október 26-i előadására, melynek címe: A nemzet özvegye. A megfejtéseket október 5-ig várjuk postacímünkön, vagy az ujsag@erzsebetvaros.hu internetes fiókban.

A POÉN 1. RÉSZÉ	A KÖRHÁZ JELE	INKÁBB A TÁVOLABBI	MENNYISÉG	VÁGY ÉS LAP ELŐTT IS ÁLLHAT!	RÓMAI 1000-ES	CELSIUS, RÓVIDEN SZOMJ-OLTÁS	TITKON SZEREZ MÓKA, CSINY	A POÉN 2. RÉSZÉ
EGYETEMI HALLGATÓ	PORTÁS							
ÍZ ÉS AROMA CSÚNYÁN IR					KÖLTEMÉNY	JOBBÁGY-MUNKA		
				FELÉJE PILLANT TÉSZTA-IZESÍTŐ			FÉLFÜLŰ!	
KELVIN, RÓVIDEN							MÁJUSI	
SOKÁIG TARTÓ		GYEREK-JÁTEK				KOPASZ		RÁNCTA-LANSÁG
MOST, A KÖZEPÉN!		ALAT-TOMOS				LYUK A TÓ JEGÉN		TEREM-SPORT
ZORRO JELE	EGYKORI TANODA						TÁPLÁL, ERŐT AD	E
TEMPLOM RÉSZÉ								
FORMÁT-LAN				TELEVÍZIO			MAGZAT, CSIRA	
HOSSZÚ IDEIG					MUNKA-CSAPAT	VÉKONY FAÁRU		
ÉJSZAKAI PIHENÉS								ATLÉTIKA, RÓVIDEN
		HAZAI OLAJCÉG				IDEGES-KEDES		SELYMET KÉSZIT
NÉMÁN AMIT!		A NEON VEGYJELE				PÉCS HATÁRAI!		FASOR-BAN ÁLL!
KÜSZÖ-NÖVÉNY			ELGON-DOLÁS					
			BELGA AUTÓJEL				AZ ESÓN ÁLLÁS	
							BELŰL TÉPI!	RÉSZÉRE, RÓVIDEN
LITER, RÓVIDEN	M						DÍSZKI-VILÁGÍTÁS RÉSZÉ	
								B
								!

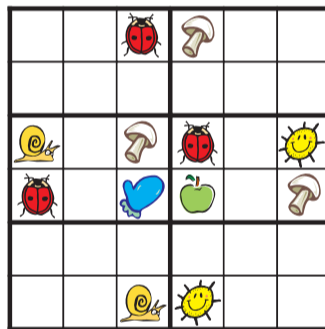

GYERMEKREJTVÉNY

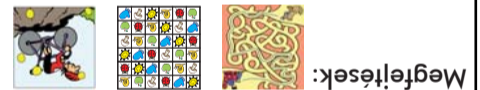
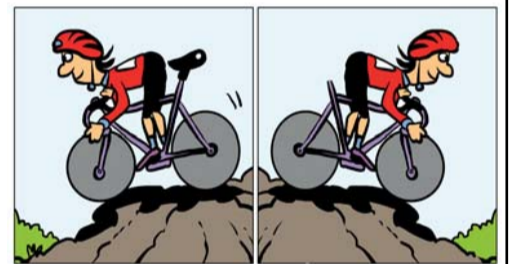
Milyen úton jut el a kutya az újsággal a gazdijához?

Rajzold az üres négyzetekbe a hat ábra valamelyikét úgy, hogy minden sorban, minden oszlopban és a vastag vonalakkal határolt területeken belül minden ábra egyszer forduljon elő!

Találd meg a két kép közti öt apró különbséget!

KIPUFOGÓ KLINIKA
 KIPUFOGÓ, KATALIZÁTOR, FLEXIBIL
 MŰSZAKI VIZSGA
 1141. Bp. Fogarasi út 189.
 Tel: 06/1-383-8055
 www.kipufogo.hu

TUNING ÉS RETRO FESZTIVÁL
 október 7-9.
 www.trf.hu

Kreatív hobbi- és ajándékbolt
MEGNYITOTTUNK!
 VII. Dohány u.-Nagy Diófa u. sarok
 Egyedi, újrashinosított, kézzel készült textilszobrászati, steampunk stílusú ajándéktárgyak, egyéb kreatív hobbi kellékek
 Nyitvatartás:
 Hétfő - Csütörtök: 10-18-ig
 Péntek: 10-17-ig
 Szombat: 10-14-ig
 Kreatív foglalkozások
 www.alkossmagad.hu

Erzsébetváros Önkormányzatának havonta megjelenő, ingyenes lapja. Kiadja: Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Polgármesteri Hivatal.
 A kiadásért felelős személy: Tóth László. 1073 Budapest, Erzsébet krt. 6. | Tel.: Tel.: 06 (1) 462-3100. | Megjelenik 38 000 példányban
 ISSN 2062-5812 | Online ISSN 2062-5898
 Főszerkesztő: Barát József | **Rovatvezetők:** Bóka B. László, Buják Attila, Sándor Zsuzsanna, Török Zsuzsa Gyöngy | **A képviselői oldalak szerkesztője:** Sári Judit
 Fotó: Bazánth Ivola, Kissimon István | **Tördelés:** Komornik Andrea
 A szerkesztőség elérhetőségei: ujsag@erzsebetvaros.hu | tel.: 06 (1) 462 3142.
 A képviselői oldalak tartalmilag szerkesztőségünkől függetlenül készülnek, a képviselők magánvéleményét tükrözik. A közöttük cikkeket, információkat hitelességéért, a megjelentetett tartalomért az adott féloldal politikai szereplője vállalja a teljes felelősséget. Az újságban található adatok, fényképek, egyéb tartalmak szerzői jogvédelem alatt állnak.
 Nyomda: PLEXprint Kft., 2131 Göd, Budai Nagy Antal utca 13.
 Hirdetésfelvétel: hirdetes@erzsebetvaros.hu. A megjelent hirdetések tartalmáért és az azokban foglalt szolgáltatások, ajánlatok minőségéért, valóságtartalmáért a lap kiadója és az Erzsébetváros újság nem vállal felelősséget.